

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

Programul „Regiunea Centru”

PRIORITATEA 6:

O REGIUNE EDUCATĂ

OS 4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

Acțiunea 6.1 Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu

Intervenția 6.1.1 Învățământul antepreșcolar și preșcolar

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru

Autoritate de Management Programul Regiunea Centru

www.adrcentru.ro | E-mail: office@adrcentru.ro

Tel.: 0258-818616, Fax: 0258 – 818613, Str. Decebal, 11, 510093, Alba Iulia

Cuprins

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR	5
1.1. Preambul	5
1.2. Abrevieri	5
1.3. Glosar	6
2. ELEMENTE DE CONTEXT	7
2.1. Informații generale Program	7
2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific	7
2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile	10
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	10
3.1. Tipul de apel	10
3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)	10
3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte	11
3.4. Rata de cofinanțare	11
3.5. Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte	11
3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	12
3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte	12
3.8. Indicatori	12
3.9. Rezultatele așteptate	14
3.10. Operațiuni de importanță strategică	14
3.11. Investiții teritoriale integrate	14
3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	15
3.13. Reguli privind ajutorul de stat	15
3.14. Reguli privind instrumentele financiare	15
3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale	16
3.16. Principii orizontale	16
3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	16
3.18. Caracterul durabil al proiectului	17
3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea	17
3.20. Teme secundare	18
3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	18

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE	19
4.1. Data deschiderii apelului de proiecte	19
4.2. Perioada de pregătire a proiectelor	19
4.3. Perioada de depunere a proiectelor	19
4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor	20
5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE.....	20
5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor.....	20
5.2. Eligibilitatea activităților	25
5.3. Eligibilitatea cheltuielilor	28
5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect	38
5.5. Cuantumul cofinanțării acordate.....	38
5.6. Durata proiectului	38
5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului	38
6. INDICATORI DE ETAPĂ	43
7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE	43
7.1. Completarea formularului cererii	43
7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	43
7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare	44
7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii.....	44
7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	49
7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării	50
7.7. Renunțarea la cererea de finanțare	53
8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR	53
8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare	53
8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ	54
8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+).....	55
8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	55
8.5. Aplicarea pragului de calitate.....	57
8.6. Aplicarea pragului de excelență.....	57
8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare	58
8.8. contestații.....	58
8.9. Contractarea proiectelor	60
9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	62
10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	63
11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES	63

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

11.1. Rapoartele de progres	64
11.2. Vizitele de monitorizare	64
11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare.....	65
12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR	67
12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare	67
12.2. Mecanismul cererilor de plată.....	68
12.3. Mecanismul cererilor de rambursare	68
12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare	69
12.5. Vizitele la fața locului.....	69
13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI	70
13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului.....	70
13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)	70
14. ANEXE.....	71

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1. Preambul

Acest document reprezintă un îndrumar pentru pregătirea proiectelor și completarea corectă a cererilor de finanțare de către potențialii solicitanți ai *Priorității 6 – O regiune educată, Acțiunea 6.1 Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, Intervenția 6.1.1 -Învățământul antepreșcolar și preșcolar* din cadrul Programului „Regiunea Centru” aferent perioadei de programare 2021-2027. Toate aspectele cuprinse în acest Ghid sunt obligatorii, și pot fi interpretate în mod exclusiv de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, în calitate de Autoritate de Management responsabilă de gestionarea și implementarea programului, **cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.**

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile din prezentul document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor *Priorității 6 – O regiune educată, Acțiunea 6.1 Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, Intervenția 6.1.1 -Învățământul antepreșcolar și preșcolar* din cadrul Programului „Regiunea Centru” (PR Centru) aferent perioadei de programare 2021-2027.

Vă recomandăm ca, până la data limită de depunere a cererilor de finanțare, să consultați periodic pagina de internet www.regiocentru.ro, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul PR Centru aferent perioadei de programare 2021-2027.

5

Totodată, la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru funcționează un birou de informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare. În acest sens, solicitanții de finanțare pot formula solicitări de clarificări în ceea ce privește datele/informațiile cuprinse în prezentul ghid, inclusiv anexele acestuia, începând cu data deschiderii apelului, prin email, la adresa helpdesk@adrcentru.ro. Termenul de răspuns este de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării.

Întrebările frecvente și răspunsurile la acestea vor fi publicate periodic pe pagina web a programului www.regiocentru.ro/faq/.

1.2. Abrevieri

ADR = Agenția pentru Dezvoltare Regională

AM PR Centru = Autoritatea de Management pentru Programul „Regiunea Centru”

CE = Comisia Europeană

CES = Cerințe educaționale speciale

CF = Cerere de finanțare

DALI = Documentație de avizare a lucrărilor de intervenție

DNSH = Do No Significant Harm („A nu prejudicia în mod semnificativ”)

EUR = Euro

FEDR = Fondul European de Dezvoltare Regională

FSE+ = Fondul social european Plus

GDPR = Regulamentul general privind protecția datelor

HG = Hotărâre Guvernamentală
ISJ = Inspectorat Școlar Județean
OCPI = Oficiul de Cadastru și Publicitate imobiliară
OP = Obiectiv de politică
OS = Obiectiv specific
PDI = Planul de Dezvoltare Instituțională al unității de învățământ
PDR = Planul de Dezvoltare Regională
PCIDIF = Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
PEO = Programul Educație și Ocupare
PR Centru = Programul „Regiunea Centru”
PNRR = Planul Național de Redresare și Reziliență
PT = Proiect tehnic
SF = Studiu de fezabilitate
SRE = Surse de energie regenerabile
SUERD = Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării
UAT = Unitate administrativ teritorială
UE = Uniunea Europeană

1.3. Glosar

Pentru consultarea definițiilor la nivel de program se va accesa lista disponibilă la următorul link <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

Educația timpurie (0-6 ani) = este, conform Art. 23 din Legea 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, un nivel al sistemului național de învățământ preuniversitar, fiind formată din educația antepreșcolară (0-3 ani) și preșcolară (3-6 ani), ambele cuprinzând grupa mică, grupa mijlocie și grupa mare.

Educația antepreșcolară (0-3 ani) = se organizează în creșe, grădinițe și în centre de zi. Creșele fac parte din sistemul național de învățământ preuniversitar și oferă copiilor antepreșcolari cu vârste cuprinse între 0 luni și 3 ani servicii integrate de educație, îngrijire și supraveghere.

Învățământul preșcolar (3-6 ani) = se organizează în grădinițe cu program normal, prelungit și săptămânal. Grădinițele pot funcționa ca unități cu personalitate juridică sau în cadrul altor unități școlare cu personalitate juridică.

Cheltuieli de tip FSE+ = în baza Art. 25 din Regulamentul comun 1060/2021 FEDR și FSE+ pot finanța, în mod complementar și sub rezerva unei limite de 15% din finanțarea provenită de la fondurile respective pentru fiecare prioritate a unui program, o parte sau totalitatea unei operațiuni în cazul căreia cheltuielile sunt eligibile pentru sprijin din celălalt fond pe baza normelor de eligibilitate aplicate fondului respectiv, cu condiția ca acele costuri să fie necesare pentru implementare. Categoriile de cheltuieli trebuie să se încadreze în prevederile Regulamentului UE 1057/2021 și sunt particularizate în cadrul fiecărui apel, în funcție de obiectivul acestuia și activitățile FEDR eligibile.

Persoane marginalizate = persoanele marginalizate sunt definite ca având “poziție socială periferică, de izolare, cu acces limitat la resursele economice, politice, educaționale și comunicaționale ale colectivității, manifestată prin absența unui minimum de condiții sociale de viață”(art.3 din Legea 116/2002)

Categorie defavorizată = conform OUG 137/2000 este acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor datorită diferențelor

identitare față de majoritate, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare.

Persoană din categorii defavorizate = în sensul prezentului ghid o persoană provine dintr-o categorie defavorizată dacă: este de etnie romă, este un copil/elev cu dizabilități care are numai dosar Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului/situații medicale speciale, copiii/elevii cu CES care au numai certificat de orientare Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională, copiii/elevii care au și dosar la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului/situații medicale speciale și certificat de orientare Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională, copiii/elevii pentru care s-a întocmit dosarul pentru bursă socială, copiii/elevii proveniți din familii monoparentale, copiii/elevii instituționalizați sau în plasament familial, copiii/elevii care se află în întreținerea bunicilor sau a altor membri ai familiei sau se încadrează, după caz, în alte categorii definite conform **Dreptului muncii și/sau OUG 84/2020**.

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1. Informații generale Program

Programul „Regiunea Centru” (PR Centru) își propune continuarea viziunii strategice privind dezvoltarea regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile din PDR 2014-2020 implementate prin POR 2014-2020 și alte programe naționale.

Viziunea strategică a PR Centru 2021-2027, în concordanță cu viziunea strategică din PDR Centru 2021-2027 și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru este ca Regiunea Centru să devină o regiune mai curată/verde, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie o prioritate.

Informații suplimentare privind PR Centru pot fi consultate accesând www.regiocentru.ro/programul-regiunea-centru-2021-2027/.

2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific

OP 4	<i>O Europă mai socială și mai incluzivă, prin implementarea Pilonului European al Drepturilor Sociale</i>
OS 4.2	<i>Îmbunătățirea accesului la servicii favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online</i>

Prioritatea 6	<i>O regiune educată</i>
Acțiunea 6.1	<i>Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu</i>
Intervenția 6.1.1	<i>Învățământul antepreșcolar și preșcolar</i>

Studiile de specialitate care s-au realizat în domeniul psihologiei, neurologiei, nutriției, sociologiei, pedagogiei și chiar economiei, arată că anii copilăriei mici sunt cruciali în dezvoltarea

inteligenței, a comportamentelor sociale¹, dar și a caracterului². Argumente foarte serioase vin și din perspectiva economică a investiției în educația timpurie, ceea ce înseamnă că toate resursele materiale și umane înrolate în acest tip de educație își dovedesc eficiența din plin în dezvoltarea ulterioară a personalității umane care este integrată social și profesional și se implică, la rândul ei, în dezvoltarea comunității.

Specialiștii agreează ideea conform căreia calitatea serviciilor de educație timpurie și, implicit, calitatea profesioniștilor implicați în educația timpurie asigură copiilor șanse reale de succes școlar și de integrare socială și profesională, ca urmare a parcurgerii unui traseu educațional optim, la care concură părinți, educatori, autorități publice etc.

Dreptul la educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții favorabile incluziunii și de înaltă calitate, al cetățenilor UE, pentru a dobândi și a menține competențe care le permit să participe deplin în societate și să gestioneze cu succes tranzițiile pe piața forței de muncă sunt principii și angajamente pe care Pilonului European al Drepturilor Sociale³ le menționează, și pe care Statele Membre trebuie să le asigure pentru toți cetățenii lor. Educația timpurie în România este reglementată de Legea Educației Naționale și este formată din educația antepreșcolară (0-3 ani) și preșcolară (3-6 ani), ambele cuprinzând grupa mică, grupa mijlocie și grupa mare.

O educație timpurie de calitate creează fundamentul pentru succesul ulterior în viață, în termeni de educație, bunăstare, angajabilitate și integrare socială. Este important ca toți copiii să aibă șanse egale de acces la educație și, din această perspectivă, este necesară acordarea unei atenții speciale și a facilitării accesului la educația timpurie pentru copiii din grupuri/ comunități dezavantajate. Asigurarea furnizării unei educații și îngrijiri timpurii de calitate este, de altfel, un mod eficient de a investi în educație și formare.

Conform Pilonului European al Drepturilor Sociale, fiecare copil din Uniunea Europeană are dreptul de a avea acces la educație și îngrijire timpurie de înaltă calitate și accesibilă. Accesul la educație ar trebui decuplat de statutul social, economic și cultural.

Infrastructura insuficientă din sistemul de educație timpurie, în special din învățământul antepreșcolar, determină o participare redusă a copiilor la programele de îngrijire și educație, doar aproximativ 5% din copiii cu vârste 0-2 ani din Regiunea Centru sunt cuprinși în acest sistem de educație antepreșcolară, decalajul de acces la infrastructura de educație antepreșcolară dintre mediul urban și cel rural fiind semnificativ. Dacă în învățământul preșcolar, aproximativ 40% din populația școlară care participă la această formă de educație este situată în mediul rural, în cazul învățământului antepreșcolar, din total populației școlare cuprinsă în această formă de educație, de 2606⁴ copii, niciunul nu figurează în mediul rural. Lipsa infrastructurii și a serviciilor de educație timpurie este mai accentuată în mediul rural, afectând comunitățile dezavantajate, copiii de etnie Roma, dar și copiii cu cerințe educaționale speciale, reducând, astfel, șansele acestora de a beneficia de un parcurs educațional normal.

Prezentul apel de proiecte își propune să sprijine creșterea participării la educația timpurie prin investiții în creșterea capacității infrastructurii educaționale de a răspunde cererilor neacoperite, precum și prin intervenții care contribuie la îmbunătățirea calității infrastructurii, dar și a

¹ Kjørholt & Qvortrup, 2012; Lantieri, 2017; Stan, 2016; Vărășmaș, 2014

² Hekman, 2014

³ https://commission.europa.eu/system/files/2017-12/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_ro.pdf

⁴ <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table> , SCL103E, anul 2021

serviciilor educaționale, pentru a deservi cu prioritate copiii din comunități defavorizate, copiii de etnie romă și comunitățile din mediul rural.

Investițiile în infrastructura din învățământul timpuriu finanțate în cadrul acestui apel trebuie să conducă la asigurarea condițiilor pentru accesul la educație timpurie de calitate și favorabilă incluziunii în educație, prin măsuri de integrare și incluziune în educație a copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES)/copiilor provenind din comunități dezavantajate. Investițiile în infrastructura educațională vor fi susținute de măsuri de creștere a calității serviciilor educaționale în corelare cu nevoile identificare la nivelul fiecărei unități de învățământ. Prioritare vor fi proiectele care duc la creșterea gradului de cuprindere în educația timpurie, cele care deserveșc comunități dezavantajate și promovează incluziunea în învățământul de masă a copiilor cu CES. Proiectele finanțate în cadrul acestui apel trebuie să demonstreze că respectă principiile egalității de șanse, de gen, a nediscriminării și iau toate măsurile necesare pentru prevenirea și eliminarea segregării, inclusiv prin implementarea unor planuri de acțiune pentru desegregare, acolo unde este cazul, care conduc la prevenirea și eliminarea segregării sub toate formele ei.

Se acordă o atenție specială adaptării infrastructurii educaționale pentru persoanele cu mobilitate redusă/ dizabilități prin: asigurarea de rampe de acces, marcarea traseelor de acces, adaptarea spațiului de învățare pentru a facilita nu doar accesul, dar și funcționalitatea pentru persoanele cu dizabilități, asigurarea accesului, a circulației orizontale și verticale, a accesului la grupurile sanitare, sălile de clasă. Condițiile de eligibilitate vizează și egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune.

9

Sunt avantajate proiectele care demonstrează contribuția, conform obiectivelor EU Roma Strategic Framework for Equality, Inclusion and Participation 2020-2030, la atingerea Țintelor propuse de creștere a accesului populației Roma la învățământul timpuriu, contribuind la reducerea decalajului privind participarea populației Roma la învățământul timpuriu și prevenirea și eliminarea segregării.

Investițiile prevăzute în cadrul acestui apel vor avea ca și activitate obligatorie îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile reabilite sau modernizate. Sunt eligibile investiții specifice în limita a maxim 20% din valoarea eligibilă a proiectului, care să ducă la îmbunătățirea performanțelor energetice a/ale clădirii/clădirilor prin scăderea cu cel puțin 30% a consumului de energie sau la reducerea cu cel puțin 30% a gazelor cu efect de seră⁵. Această condiție nu este obligatorie pentru clădiri noi.

Într-un procent de maxim 5% din valoarea eligibilă a proiectului vor fi prevăzute activități soft, asimilate activităților de tip FSE+, care sunt complementare și necesare pentru atingerea obiectivelor proiectului de creștere a gradului de participare la nivelul educației timpurii.

De asemenea, sunt eligibile activități de cooperare teritorială care contribuie, cu prioritate, la implementarea SUERD dar și alte acțiuni de cooperare relevante pentru obiectivele prezentului apel de proiecte. Vor fi încurajate intervențiile care dezvoltă sinergii cu Programul Educație și

⁵ renovare de amploare moderată, așa cum este definită în Recomandarea (UE) 2019/786 a Comisiei, sau (b) o reducere de cel puțin 30 % a emisiilor directe și indirecte de gaze cu efect de seră în comparație cu emisiile ex-ante. Renovarea clădirilor include și infrastructura, în sensul domeniilor de intervenție 120-127.

Ocupare, Programul Incluziune și Demnitate Socială sau alte programe care finanțează educația, contribuind, astfel, la abordarea integrată a provocărilor legate de accesul la educație de calitate și incluzivă.

2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

Prezentul ghid a fost întocmit în conformitate cu legislația națională și comunitară aplicabilă, prevederile acestuia nefiind de natură să prejudicieze normele legale.

Lista orientativă a actelor normative naționale și comunitare aplicabile poate fi consultată la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

Solicitantul/Beneficiarul are obligația de a asigura furnizarea către AM a următoarelor categorii de date privind utilizarea fondurilor: prenumele, numele și data nașterii beneficiarului real/beneficiarilor reali al/ai destinatarului fondurilor sau al contractantului, astfel cum este definit la art.3, alin.(6) din DIRECTIVA (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1. Tipul de apel

Apelul de proiecte este de tip **competitiv** cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare.

Astfel, proiectele pot fi depuse doar în perioada menționată în cadrul subsecțiunii 4.3 a prezentului document, în limita fondurilor disponibile acestui apel de proiecte.

Pot intra în etapa de contractare proiectele care se încadrează în alocarea financiară, care în urma evaluării tehnice și financiare au obținut un punctaj de minim **60 de puncte**, nu au fost notate cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare) și care îndeplinesc criteriile obligatorii menționate în grila de verificare a documentațiilor tehnico-economice.

În caz de punctaj egal între unul sau mai mulți solicitanți, departajarea se va face în funcție de ordinea depunerii cererii de finanțare.

3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

Prin prezentul apel de proiecte sprijinul se va acorda sub formă de grant.

3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea financiară corespunzătoare acestui apel este de **13.893.039** euro, din care sprijin FEDR **11.279.745** euro și **2.613.294** euro finanțare de la bugetul de stat.

Alocare	FEDR (EURO)	Bugetul de stat (EURO)	FEDR + Buget de stat (EURO)
Total apel	11.279.745	2.613.294	13.893.039
Din care:			
Cod 172 Finanțare încrucișată în cadrul FEDR (sprijin acordat acțiunilor de tip FSE+)	479.389	111.065	590.454
Alocare cod 045 Renovarea în vederea creșterii eficienței energetice sau măsuri de eficiență energetică legate de infrastructurile publice, proiecte demonstrative și măsuri de sprijin care respectă criteriile de eficiență energetică	1.691.962	391.994	2.083.956
Cod intervenție 121 Infrastructuri pentru educația și îngrijirea copiilor preșcolari	9.108.394	2.110.235	11.218.629

11

Cursul valutar la care se va calcula încadrarea în alocarea financiară a apelului de proiecte este cursul inforeuro valabil în luna lansării apelului de proiecte, respectiv luna iulie 2023.

În cadrul prezentului apel de proiecte, există posibilitatea supracontractării conform OUG nr. 133/2021 – art. 15, alin. 1, lit. b) și art. 5, alin 2 al HG nr. 829/2022, în funcție de disponibilitatea fondurilor, pe baza instrucțiunilor emise de AM PR Centru.

ATENȚIE! Alocarea lansată poate fi diminuată în scopul finanțării proiectelor etapizate în conformitate cu legislația în vigoare privind închiderea Programelor Operaționale Regionale 2014-2020.

3.4. Rata de cofinanțare

Solicitanții de finanțare vor respecta intensitatea maximă admisă conform ratelor de cofinanțare aplicabile cheltuielilor eligibile respectiv maxim 98% din cheltuielile eligibile ale proiectelor, și minim 2% contribuția la cheltuieli eligibile.

3.5. Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Zona vizată de prezentul apel de proiecte trebuie să fie situată în Regiunea Centru, România (județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu), mediul rural și urban.

3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Prezentul apel de proiecte răspunde Obiectivului de politică 4: O Europă mai socială și mai incluzivă, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale, obiectivul specific 4.2 - Îmbunătățirea accesului la servicii favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online, **sprijinind investiții în infrastructura și servicii educaționale pentru învățământul timpuriu.**

Prezentul apel de proiecte vizează, ca investiție de bază, realizarea de intervenții în infrastructura educațională a creșelor și grădinițelor, pentru creșterea gradului de acces și participare la educația timpurie.

Investițiile prevăzute în cadrul acestui apel vor avea ca și activitate obligatorie îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile reabilitate sau modernizate. Sunt eligibile investiții specifice în limita a maxim 20% din valoarea eligibilă a proiectului, care să ducă la îmbunătățirea performanțelor energetice a/ale clădirii/clădirilor prin scăderea cu cel puțin 30% a consumului de energie sau la reducerea cu cel puțin 30% a gazelor cu efect de seră⁶. Această condiție nu este obligatorie pentru clădirile noi.

Într-un procent de maxim 5% din valoarea eligibilă a proiectului vor fi prevăzute activități soft, asimilate activităților de tip FSE+, care pot contribui la atingerea obiectivelor proiectului de creștere a gradului de participare la nivelul educației timpurii.

De asemenea, sunt eligibile activități de cooperare teritorială care contribuie, cu prioritate, la implementarea SUERD dar și alte acțiuni de cooperare relevante pentru obiectivele prezentului apel de proiecte. Vor fi încurajate intervențiile care dezvoltă sinergii cu Programul Educație și Ocupare, Programul Incluziune și Demnitate Socială, PNRR sau alte programe care finanțează educația, contribuind, astfel, la abordarea integrată a provocărilor legate de educație.

12

3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Grupul țintă este reprezentat de copiii care beneficiază de infrastructura de învățământ asupra căreia se va interveni (creșe și/sau grădinițe) și, de asemenea, de cadrele didactice, experți educaționali etc.

3.8. Indicatori

Indicatorii de realizare și rezultat au fost incluși în program, justificați în cadrul de performanță a Programului „Regiunea Centru” și servesc la cuantificarea rezultatelor programului.

Pentru monitorizarea efectelor sprijinului primit prin prioritatea 6, Acțiunea 6.1, Intervenția 6.1.1 din PR Centru, la nivelul fiecărui proiect vor fi evidențiați indicatori de proiect de realizare și de rezultat.

⁶ renovare de amploare moderată, așa cum este definită în Recomandarea (UE) 2019/786 a Comisiei, sau (b) o reducere de cel puțin 30 % a emisiilor directe și indirecte de gaze cu efect de seră în comparație cu emisiile ex-ante. Renovarea clădirilor include și infrastructura, în sensul domeniilor de intervenție 120-127.

3.8.1. Indicatori de realizare

Indicatorii de realizare sunt indicatori de măsurare a rezultatelor specifice ale intervenției. În cazul prezentului apel, indicatorul de realizare, RCO 66 vizează capacitatea sălilor de clasă în raport cu numărul maxim de locuri în unitățile de învățământ antepreșcolar și preșcolar, noi sau modernizate. Capacitatea sălii de clasă este calculată în conformitate cu legislația națională și nu include profesori, părinți, personal auxiliar sau alte persoane care pot utiliza facilitățile obiect a investiției.

Indicator de program

ID	Indicator de realizare	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă (2029)
RCO 66	Capacitatea sălilor de clasă din structurile noi sau modernizate de îngrijire a copiilor	Număr persoane	-	559

Indicator de proiect

ID	Indicator de realizare	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă
RCO 66	Capacitatea sălilor de clasă din structurile noi sau modernizate de îngrijire a copiilor	Număr persoane	Numărul maxim de copii care pot folosi facilitățile de învățământ obiect al proiectului în anul anterior depunerii cererii de finanțare	Numărul maxim de copii care pot folosi facilitățile de învățământ obiect al proiectului la finalul implementării proiectului

13

3.8.2. Indicatori de rezultat

Indicatorii de rezultat sunt indicatori de măsurare a efectelor intervențiilor sprijinite, în special în ceea ce privește destinatarii direcți, populația vizată sau utilizatorii infrastructurii. În cazul prezentului apel, indicatorul de rezultat este RCR 70 și vizează numărul anual de copii, înregistrați, care utilizează infrastructura din unitatea de învățământ sprijinită.

Valoarea țintă a indicatorului, la nivelul proiectelor, se calculează ex-post, și cuprinde numărul de copii care utilizează infrastructura cel puțin o dată pe parcursul primului an după finalizarea intervenției. Valoarea de referință a indicatorului se referă la numărul de utilizatori ai infrastructurii sprijinite, pentru anul anterior începerii intervenției și este 0 pentru structurile educaționale nou construite. Indicatorul nu acoperă cadrele didactice, părinții, personalul auxiliar sau orice alte persoane care pot utiliza unitatea.

Indicator de program

ID	Indicator de rezultat	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă (2029)
RCR 70	Număr anual de utilizatori ai structurilor noi sau modernizate de îngrijire a copiilor	Număr persoane	473	701

Indicator de proiect

ID	Indicator de rezultat	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă
RCR 70	Număr anual de utilizatori ai structurilor noi sau modernizate de îngrijire a copiilor	Număr persoane	Număr total de utilizatori ai infrastructurii în anul anterior depunerii cererii de finanțare	Număr total de utilizatori ai infrastructurii la finalul implementării proiectului

14

3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte (dacă este cazul)

Nu este cazul.

3.9. Rezultatele așteptate

- Creșterea capacității infrastructurii din învățământul timpuriu din Regiunea Centru pentru a deservi nevoia de cuprindere în educație a copiilor din comunitățile locale.
- Îmbunătățirea condițiilor de îngrijire și educație din infrastructurile de învățământ timpuriu din Regiunea Centru prin conformarea cu standardele de calitate în vigoare privind accesibilizarea, dotarea și echiparea acestora.
- Îmbunătățirea calității serviciilor educaționale, pentru a deservi cu prioritate copiii din comunități defavorizate, copiii de etnie romă și comunitățile din mediul rural.
- Îmbunătățirea accesului la învățământul de masă al copiilor cu cerințe educaționale speciale prin acțiuni de integrare și incluziune

3.10. Operațiuni de importanță strategică

Nu este cazul.

3.11. Investiții teritoriale integrate

Nu este cazul.

3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu este cazul.

3.13. Reguli privind ajutorul de stat

În conformitate cu prevederile articolului 107 alin. (1) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, (TFUE) este considerat ajutor de stat incompatibil cu Piața internă a Uniunii Europene, orice măsură de sprijin a unui stat membru care îndeplinește **cumulativ următoarele patru condiții:**

- ✓ să fie acordată de către stat sau de către unitățile administrative teritoriale, din resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale, ori de alte organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale indiferent de formă;
- ✓ să fie selectivă;
- ✓ să asigure un avantaj operatorului economic;
- ✓ să distorsioneze ori să amenințe să distorsioneze concurența sau să afecteze comerțul dintre statele membre ale Uniunii Europene.

Ținând seama de specificul activităților care urmează a fi finanțate în cadrul Acțiunii 6.1, *Intervenția 6.1.1 -Învățământul antepreșcolar și preșcolar*, activități care nu au caracter economic, precum și de faptul că entitățile beneficiare ale finanțării nu au calitatea de operatori economici în relație cu aceste activități, nu sunt îndeplinite condițiile cumulative privind încadrarea în categoria ajutorului de stat, prin urmare **acest apel de proiecte nu intră sub incidența prevederilor referitoare la ajutorul de stat.**

În etapa de implementare, contractorii cu care beneficiarii vor încheia contracte de achiziție publică vor fi selectați doar pe baza unor proceduri competitive, transparente, necondiționate și nediscriminatorii, în condițiile legii, incidența ajutorului de stat fiind astfel exclusă de la nivelul prestatorului/furnizorului/executantului.

Apelul vizează unități de învățământ care furnizează programe de educație de nivel antepreșcolar și preșcolar, din Regiunea Centru.

În România, învățământul timpuriu public este finanțat și controlat de stat, aplicându-se prevederile pct. (28) și (29) din Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat, așa cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, nefiind considerată o activitate economică.

În ceea ce privește eventualele investiții/ servicii necesare implementării proiectelor din cadrul acestui apel, acestea vor fi achiziționate printr-o procedură competitivă, transparentă, nediscriminatorie și necondiționată, nefiind incidente astfel prevederile ajutorului de stat.

Proiectele finanțate în cadrul acestui apel nu cad sub incidența art. 192 din Regulamentul CE 1046/2018. În cazul proiectelor generatoare de profit, solicitantul va întocmi bugetul proiectului în mod corespunzător. Modul de calcul se regăsește în Macheta financiară (funding gap - model anexat ghidului – Anexa 14), iar contribuția solicitantului la valoarea cheltuielilor fiind ajustată corespunzător.

3.14. Reguli privind instrumentele financiare

Nu este cazul.

3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Nu este cazul.

3.16. Principii orizontale

Respectarea principiilor orizontale menționate la nivelul Acordului de Parteneriat și Programului „Regiunea Centru” se va realiza pe toată perioada de elaborare, implementare și durabilitate a proiectelor.

Proiectele care includ măsuri suplimentare cadrului legal în vigoare, vor fi punctate în grila de evaluare tehnică și financiară.

Pentru stabilirea abordării optime a respectării acestor principii, se vor avea în vedere, fără a se limita la actele normative naționale și comunitare prevăzute în Lista cuprinzând legislația orientativă aplicabilă, disponibilă pe site-ul <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

Proiectele finanțate vor avea în vedere, pe toată perioada de implementare a proiectului, respectarea obligațiilor prevăzute în PR Centru pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) așa cum acesta este definit prin Regulamentul (UE) 852/2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile. În acest sens, solicitantul va descrie la secțiunea relevantă din cererea de finanțare și anexele sale, modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, acțiunile suplimentare propuse (dacă este cazul), precum și modul de respectare a principiilor DNSH în implementarea proiectelor. Pentru analiza modului în care principiul DNSH este respectat, solicitantul de finanțare va avea în vedere metodologia disponibilă la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>, privind abordarea principiului DNSH în Programul „Regiunea Centru”. Solicitantul va avea în vedere respectarea principiului DNSH inclusiv la întocmirea documentațiilor de atribuire a contractelor de achiziție.

Totodată, în faza de evaluare se va verifica dacă proiectele propuse respectă principiul DNSH prin parcurgerea și completarea unei liste de verificare DNSH (conform modelului prezentat în Metodologie).

Imunizarea infrastructurii finanțate la schimbări climatice, respectiv adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor nocive asupra mediului și rezistența în fața dezastrelor, va fi avută în vedere atât în etapa de elaborare, cât și pe durata implementării proiectelor, precum și în etapa de exploatare și întreținere a investițiilor, asigurându-se astfel durabilitatea infrastructurii și standardul serviciilor cu abordarea adecvată a riscurilor climatice. Pe durata exploatării, infrastructura creată va fi eficient monitorizată și din perspectiva evenimentelor climatice. În acest sens, proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice.

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special: Raportul de mediu pentru PR Centru 2021-2027 și Analiza privind evaluarea principiului DNSH în PR CENTRU 2021-2027: <https://www.regiocentru.ro/programul-regiunea-centru-2021-2027/>.

3.18. Caracterul durabil al proiectului

Obiectivele de mediu și climă reprezintă obiective transversale care definesc strategia și intervențiile PR Centru, urmărind sustenabilitatea ecologică, respectiv considerentele legate de mediu definite la nivel european. Se vor încuraja proiecte care susțin dezvoltarea durabilă și care aleg opțiunile de implementare care contribuie la îmbunătățirea performanței de mediu, la dezvoltarea unei economii moderne durabile, competitive și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor.

3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

În implementarea PR Centru, precum și în etapele de elaborare și implementare a proiectelor, se va asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a UE, a Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu dizabilități și a actelor normative relevante europene și naționale, nefiind eligibile pentru finanțare proiectele care contravin principiilor orizontale din art. 9 al Regulament nr. 1060/2021.

Egalitatea de gen, accesibilitatea, incluziunea și nediscriminarea pe bază de rasă, origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, sunt urmărite în toate etapele de elaborare, evaluare, implementare a proiectelor și vor reprezenta condiții obligatorii de îndeplinit pentru accesarea fondurilor europene.

Proiectele finanțate vor avea în vedere necesitatea eliminării inegalităților și promovarea egalității de șanse între femei și bărbați, precum și combaterea discriminării pe bază de sex, rasă sau origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală și aplicarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale legislative în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor. Nu sunt susținute acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune. Intervențiile sprijinite prin fonduri vor ține cont de principiile și domeniile prioritare promovate prin Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027, urmărindu-se ca rezultatele proiectelor finanțate prin această intervenție să permită accesul persoanelor cu dizabilități în condiții de egalitate și nediscriminare.

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special:

- "Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile" disponibil la adresa: <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>
- Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027; Ghidul CDPD - Ghid privind Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027: <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de->

[contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/](#)

3.20. Teme secundare

Nu este cazul.

3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Conform prevederilor Regulamentului Comisiei Europene nr. 1060/2021, art. 50, beneficiarii proiectelor cu finanțare europeană au obligația de a comunica sprijinul obținut și vor asigura vizibilitatea acestuia, inclusiv a rezultatelor obținute. Astfel, beneficiarii proiectelor finanțate din fonduri europene trebuie să informeze publicul larg cu privire la contribuția obținută din partea fondurilor, cel puțin prin măsurile de comunicare minime obligatorii și trebuie să se asigure că beneficiarii finali ai proiectului/ persoanele care participă la proiecte au fost informați/ informate cu privire la finanțarea europeană.

În acest sens, se va realiza afișarea corespunzătoare a elementelor de identitate vizuală obligatorii și se vor respecta măsurile de comunicare și vizibilitate obligatorii cuprinse în Manualul de identitate vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027, publicat pe pagina www.regiocentru.ro, precum și instrucțiunile emise de AM, unde și când este cazul. Conform Regulamentului UE menționat anterior, în cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile ce îi revin conform contractului de finanțare referitor la Comunicare și vizibilitate și în cazul în care nu se iau măsuri de remediere, Autoritatea de Management aplică măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, putând anula până la 3% din sprijinul din partea fondurilor pentru operațiunea în cauză.

18

Elementele obligatorii de identitate vizuală care vor fi folosite pe materialele de comunicare/vizibilitate sunt:

- emblema UE, însoțită obligatoriu de declarația de finanțare „Cofinanțat de Uniunea Europeană”, în varianta bilingvă, unde este cazul;
- sigla Guvernului României;
- sigla Programului „Regiunea Centru”

Măsurile minime obligatorii de comunicare și vizibilitate, aplicabile tuturor proiectelor sunt următoarele:

- Panouri/plăci permanente: se vor amplasa în cazul proiectelor finanțate din Programul „Regiunea Centru” a căror valoare totală depășește 500.000 EUR, care implică investiții fizice (ex. infrastructură de transport, lucrări de construcții, reabilitare, modernizare, extindere, etc.) sau achiziționarea de echipamente. Beneficiarii pot alege să monteze fie panouri permanente, fie plăci permanente.
- Afișe/Afișaj electronic - în cazul proiectelor a căror valoare totală nu depășește 500.000 euro sau prin care nu se achiziționează echipamente și nu se realizează investiții fizice, se

va expune cel puțin unui afiș cu dimensiunea minimă A3 sau un afișaj electronic echivalent.

- Autocolante/plăcuțe: În cazul proiectelor a căror valoare totală nu depășește 500.000 EUR, dar în cadrul cărora sunt achiziționate echipamente, se vor utiliza autocolante/plăcuțe, în funcție de materialul din care este confecționat echipamentul/utilajul. Beneficiarul va avea în vedere faptul că autocolantele/plăcuțele se vor aplica pe mijloacele fixe în cadrul proiectului care au o valoare de achiziție mai mare sau egală cu 5.000 lei fără TVA.
- Site oficial și cont social media: afișarea pe site-ul oficial și/sau pe contul/conturile de social media al beneficiarului (dacă există un astfel de site/pagină), a unei descrieri a proiectului, inclusiv a scopurilor și rezultatelor acestuia, evidențiind sprijinul financiar din partea UE.
- Comunicate/Anunțuri de presă: Beneficiarul va publica un comunicat/anunț de presă la începutul și la finalizarea proiectului pe site-ul propriu sau în orice alt mediu de comunicare cu vizibilitate mare pentru public.

Beneficiarii vor avea în vedere prevederile Contractului de finanțare - Condiții generale (aprobat prin Ordinul MIPE nr 2041/2023) și Condiții specifice. Informații detaliate referitoare la regulile de identitate vizuală și măsurile obligatorii necesare pregătirii cererilor de finanțare se regăsesc în Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 (elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, cu respectarea prevederilor Art. 50 din Regulamentul (UE) 2021/1060) disponibil pe www.fonduri-ue.ro, în Manualul de Identitate Vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027 publicat pe pagina www.regiocentru.ro, precum și în documentele de actualizare ale acestora (dacă este cazul) publicate pe respectivele site-uri.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1. Data deschiderii apelului de proiecte

Data deschidere apel de proiecte: 20.07.2023

4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

Solicitanții vor avea la dispoziție o perioadă de pregătire a proiectelor cuprinsă între data deschiderii apelului de proiecte și data depunerii acestuia în cadrul sistemului informatic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.

4.3. Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Data și ora de începere a depunerii de proiecte: 20.08.2023, ora 10.00

4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte

Data și ora de închidere a depunerii de proiecte: 20.12.2023, ora 10.00

4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

În cadrul prezentului apel de proiecte, cererile de finanțare se vor depune exclusiv prin aplicația electronică MySMIS, disponibilă la adresa web <https://mysmis2021.gov.ro/>, doar în intervalul menționat la secțiunile de mai sus.

Data depunerii cererii de finanțare este considerată data transmiterii acesteia prin intermediul sistemului electronic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

Cererea de finanțare (inclusiv anexele/modelele la cererea de finanțare), completată de către solicitant, face obiectul verificării eligibilității solicitantului și a proiectului, pe baza criteriilor enumerate în continuare.

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de solicitant, începând cu data depunerii cererii de finanțare și în etapa de contractare, precum și pe perioada de implementare și durabilitate a contractului de finanțare, în condițiile stipulate de acesta, **cu excepția criteriului de eligibilitate referitor la valoarea minimă eligibilă a proiectului, a cărui respectare este obligatorie până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv.**

Pentru obținerea finanțării în cadrul prezentului apel al PR Centru, solicitantul și proiectul trebuie să respecte toate criteriile de eligibilitate menționate, în termenele stabilite în prezentul ghid și anexele la acesta.

20

De asemenea, solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru buget sau cu încadrarea în durata maximă de implementare a proiectului.

5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

5.1.1. Cerințe generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

1. Solicitantul/ Membrii parteneriatului, precum și reprezentantul legal al solicitantului/partenerului, care își exercită atribuțiile de drept, îndeplinesc condițiile de eligibilitate, respectiv NU se încadrează în situațiile de excludere prezentate mai jos, începând cu data depunerii cererii de finanțare:
 - Organizația solicitantă nu trebuie să se încadreze în vreuna dintre următoarele situații începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare:
 - Să se afle în stare de faliment/ insolvență sau obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii în cadrul procedurilor anterior menționate, și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în

urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;

- Să facă obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul anterior;
- Să fie găsit vinovat printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.
- **Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare trebuie să nu se afle într-una din situațiile de mai jos:**
 - Să fie subiectul unui conflict de interese definit în conformitate cu prevederile naționale/ comunitare în vigoare sau să se afle într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului;
 - Să se afle în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR;
 - Să se afle în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de Management pe parcursul procesului de evaluare a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR;
 - Să fi suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.
- **Solicitantul trebuie să se regăsească în următoarele situații:**
 - În cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:
 - ✓ recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de autoritatea de management pentru PR și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat.
 - ✓ a contestat în instanța notificările/procese verbale/notele de constatare a unor debite și prin decizie a instanțelor de judecată acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.
 - Să fi achitat obligațiile de plată nete către bugetul de stat și respectiv bugetul local în ultimul an calendaristic/ în ultimele 6 luni.
 - Deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.

2. Solicitantul (individual/unul din parteneri) deține drepturi asupra imobilului (clădire și teren), obiect al proiectului, care îi conferă dreptul de a realiza investiția începând cu data depunerii cererii de finanțare

Solicitantul de finanțare trebuie să demonstreze unul din următoarele drepturi asupra imobilului obiect al proiectului în conformitate cu prevederile Codului Civil:

- Dreptul de proprietate publică
- Dreptul de administrare
- Dreptul de suprafață asupra terenului pe care urmează a fi edificată construcția

Solicitantul deține dreptul de execuție a lucrărilor de construcții asupra obiectivului de investiție, teren și/sau clădire ce face obiectul proiectului, conform legislației în vigoare.

Se acceptă înscrierea provizorie în cartea funciară doar a dreptului de proprietate publică cu condiția depunerii unui extras de carte funciară cu înscrierea definitivă a dreptului respectiv în etapa contractuală, în caz contrar proiectul fiind respins.

Nu se acceptă înscrierea provizorie a dreptului de administrare/suprafață.

Prin imobil obiect al proiectului în sensul Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se înțelege: „terenul, cu sau fără construcții, de pe teritoriul unei unități administrativ-teritoriale, aparținând unuia sau mai multor proprietari, care se identifică printr-un număr cadastral unic”.

Dreptul de administrare/suprafață se va dovedi pentru o perioadă care să acopere durata de la data depunerii, evaluării și selecției cererii de finanțare, durata de implementare a proiectului și minim 5 ani de la data plății finale. În cazul administrării se face referire la dreptul de administrare, ca drept real, aferent proprietății publice, prevăzut de art. 866 și următoarele din Codul civil aprobat prin Legea 287/2009, iar în cazul suprafeței se face referire la dreptul de suprafață, ca drept real, aferent proprietății private, prevăzut de art. 693 și următoarele din Codul civil aprobat prin Legea 287/2009.

ATENȚIE! În situația în care pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, dar și în perioada de implementare, sunt sesizate anumite probleme marginale privind dovedirea drepturilor reale asupra imobilelor sau privind condițiile de realizare a investițiilor proiectului, se va solicita un **Memoriu tehnic din partea proiectantului** care să stabilească dacă proiectul poate fi considerat funcțional fără acele investiții/obiecte asupra cărora s-au constatat unele probleme marginale. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul nu este funcțional fără acele lucrări, proiectul va fi respins sau contractul de finanțare va fi reziliat. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul este funcțional fără acele lucrări, solicitantul se angajează să scoată acele lucrări în afara proiectului, prin reproiectare, dacă este cazul, și să elimine cheltuielile corespunzătoare din buget sau să le considere neeligibile, după caz.

3. Solicitantul/partenerii va/vor trebui să dovedească că poate/pot să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021

Perioada pentru care este conferit dreptul asupra imobilului, obiect al proiectului, solicitanților eligibili și/sau partenerilor acestora, trebuie să fie acoperitoare pentru durată menționată la articolul 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de cinci ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare. Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție și contractare,

perioada de implementare a proiectului și respectiv de efectuare a plății finale, la care se adaugă perioada de 5 ani anterior menționată.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PR Centru pentru investiții în infrastructură, trebuie ca pe perioada de durabilitate:

- a. să mențină investiția realizată (asigurând mentenanța și serviciile asociate necesare);
- b. să nu realizeze o modificare asupra calității dreptului său asupra imobilului, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare;
- c. să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

În vederea asigurării principiului de la lit. a de mai sus, solicitantul/partenerii va completa Declarația unică, din care să reiasă că beneficiarul își asumă asigurarea cheltuielilor de operare și mentenanță a obiectivului de investiții din proiectul ce face obiectul prezentei cereri de finanțare pe toată durata de valabilitate/durabilitate a contractului de finanțare (respectiv 5 ani de la efectuarea plății finale).

ATENȚIE! Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului, sau în perioada de durabilitate a acestuia, sunt afectate condițiile de construire/exploatare asupra infrastructurii imobilului aferent proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

4. Imobilul ce face obiectul proiectului îndeplinește cumulativ, începând cu data depunerii cererii de finanțare, următoarele condiții :

Nu este afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului, respectiv:

- nu este afectat de limite ale dreptului deținut de solicitant care sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului.
- nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică a terenului și infrastructurii imobilului, având ca obiect contestarea dreptului invocat de solicitant pentru realizarea proiectului în conformitate cu criteriul de eligibilitate aferent.
- nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.
- este liber de sarcini și interdicții în sensul în care nu există niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, total sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului pe care solicitantul îl deține în scopul implementării proiectului.
- este liber de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului.

Solicitantul va informa în termen de 5 zile lucrătoare Autoritatea de Management cu privire la orice modificare survenită în circumstanțele sus-menționate pe parcursul procedurii de evaluare și contractare a cererii de finanțare, precum și pe parcursul derulării contractului de finanțare în cazul în care cererea de finanțare propusă va fi acceptată.

Nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc).

Garanțiile reale asupra imobilelor (ex. ipotecă etc.) sunt considerate în accepțiunea AM PR Centru incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR Centru.

5. Solicitantul are capacitatea financiară de a asigura:

- contribuția proprie declarată în secțiunea aferentă din Cererea de Finanțare (minim 2% din valoarea cheltuielilor eligibile);
- finanțarea tuturor costurilor, inclusiv costurile neeligibile, dar necesare, aferente proiectului;
- resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile, din fondurile Uniunii;
- cheltuielile de funcționare și întreținere aferente proiectului care includ investiții în infrastructură sau investiții productive, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acestora.

Aspectele care privesc capacitatea financiară sunt asumate prin Declarația unică, completată la data depunerii cererii de finanțare, și în hotărârea/ decizia de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect, atașată în etapa de contractare.

În cazul parteneriatului, dovada capacității de cofinanțare se face de lider și/sau partener după caz.

Prin acordul de parteneriat se va stabili cota parte cu care va participa fiecare partener la asigurarea contribuției proprii a solicitantului. Se va anexa hotărârea fiecărui partener de a participa la asigurarea finanțării proiectului, cu indicarea sumelor cu care participă la acoperirea fiecărei categorii de cheltuieli.

5.1.2. Categoriile de solicitanți eligibili

Solicitantul eligibil, în sensul acestui ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul prezentei secțiuni.

Solicitanții eligibili sunt:

- a)** unități administrativ-teritoriale aflate pe teritoriul Regiunii Centru (județele: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu) atât din mediul rural, cât și din mediul urban
- b)** parteneriatele între categoriile enumerate la pct. a) cu:
 - unitatea de învățământ subiect a cererii de finanțare, dacă aceasta are personalitate juridică, sau unitatea de învățământ cu personalitate juridică la care aceasta este arondată. Apelul vizează numai unitățile de învățământ de stat.

Liderul de proiect va fi reprezentat de unitatea administrativ teritorială.

5.1.3. Categoriile de parteneri eligibili

Unitatea de învățământ subiect al cererii de finanțare, dacă aceasta are personalitate juridică, sau unitatea de învățământ cu personalitate juridică la care aceasta este arondată. **Apelul vizează numai unitățile de învățământ de stat.**

5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul

Liderul de proiect va fi reprezentat de unitatea administrativ teritorială.

Implicarea unității de învățământ este oportună și necesară în identificarea nevoilor de investiții în infrastructură, echipamente, dotări și servicii educaționale care să răspundă nevoilor specifice ale populației școlare pe care o deservește, precum și în identificarea și implementarea activităților de cooperare teritorială.

Pentru implementarea activităților de tip FSE+ va fi obligatorie nominalizarea unui responsabil din partea unității de învățământ care va coordona implementarea acestora.

În cazul proiectelor care propun înființarea de creșe noi care nu vor fi arondate unei unități de învățământ preșcolar sau preuniversitar, pentru implementarea activităților de tip FSE+ va fi nominalizat un responsabil din partea Inspectoratului Școlar Județean/unei unități de învățământ antepreșcolar/preșcolar care va coordona implementarea acestor activități în colaborare cu solicitantul.

25

Modul de implicare a unității de învățământ/ISJ în identificarea nevoilor de investiții/servicii, alegerea soluțiilor și a aranjamentelor pentru pregătirea și derularea implementării, va fi prezentat în secțiunile cererii de finanțare.

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Pentru ca un proiect să fie eligibil trebuie să includă minim tipurile de intervenții prevăzute la secțiunea 5.2.2. literele **a.**, **b.** și **c.** de mai jos. **Excepție** fac proiectele care propun construcția de clădiri noi, acestea trebuie să includă minim tipurile de intervenții prevăzute la literele **a.** și **c.** de mai jos.

Activitățile menționate la secțiunea 5.2.2. litera **c.** sunt eligibile **în limita a maxim 5% din valoarea eligibilă a proiectului.**

O cerere de finanțare se poate adresa unui imobil ce deservește în același timp atât educația antepreșcolară (creșe), cât și preșcolară (grădinițe).

Dacă o cerere se adresează unui imobil care deservește în același timp atât nivelul de educație timpurie (antepreșcolară și/sau preșcolară), cât și nivelul de educație primar și/sau secundar, vor fi eligibile cheltuielile efectuate asupra infrastructurii care deservește nivelul de educație timpurie (antepreșcolar și preșcolar), iar cheltuielile cu lucrările efectuate asupra spațiilor comune, precum și lucrările aferente îmbunătățirii eficienței energetice a clădirii, vor fi eligibile proporțional cu suprafața ocupată de activitățile specifice educației timpurii.

Informații suplimentare privind tipuri de activități eligibile prevăzute la secțiunea 5.2.2. litera **b.**, care vizează renovarea energetică a clădirilor, se regăsesc în Anexa 15 la ghidul solicitantului.

Acțiunile de cooperare teritorială propuse în proiecte trebuie să sprijine îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 9 „Oameni și abilități” și Acțiunea 5 „Calitatea și eficiența sistemelor de educație și formare”. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, participarea în rețele europene, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii regionali, la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune etc. fiind încurajată cooperarea cu parteneri din statele care compun Regiunea Dunării. Proiectele care propun acțiuni concrete de cooperare vor fi punctate suplimentar în grila de evaluare tehnică și financiară.

Rezultatul activităților de la secțiunea 5.2.2. literele **c.** și **d.** va fi demonstrat în etapa de implementare prin atașarea de documente justificative privind activitățile realizate (ex. rapoarte de activitate, liste de prezență, fișe de activitate etc.).

5.2.2. Activități eligibile

A. Activități aferente activității de bază

- a. Construirea/extinderea/reabilitarea/modernizarea și dotarea unităților de învățământ, inclusiv cu echipamente digitale pentru desfășurarea activităților atât online, cât și cu prezență fizică (săli de clasă, ludoteci, biblioteci, spații de recreere interioare/exteroare, spații de dormit, vestiare, sala de mese, bucătărie, spălătorie etc.) care contribuie la creșterea accesului și a participării la educația timpurie, fără a se limita la acestea. Pot fi incluse și investiții în împrejmuire, iluminat exterior, alei pietonale sau alte investiții care contribuie la creșterea accesului și siguranței beneficiarilor, investiții care se vor executa pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiții, inclusiv lucrări/dotări pentru accesibilizarea unităților de învățământ și adaptarea lor la nevoile copiilor cu dizabilități sau copiilor cu alte cerințe speciale;
- b. Îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile reabilite sau modernizate prin obligativitatea realizării de investiții, în limita a maxim 20% din valoarea eligibilă a proiectului, care să ducă la îmbunătățirea performanțelor energetice a/ale clădirii/clădirilor prin scăderea cu cel puțin 30% a consumului de energie sau reducerea cu cel puțin 30% a emisiilor de gaze cu efect de seră. Această condiție nu se aplică construcțiilor noi;

ATENȚIE! Toate măsurile de creștere a eficienței energetice trebuie să fie fundamentate în raportul de audit energetic.

ATENȚIE! Vor fi sprijinite măsuri ce contribuie la creșterea ponderii utilizării de surse de energie regenerabile, inclusiv biomasa⁷ în consumul de energie al acestor clădiri (sprijinul acordat pentru creșterea SRE vor fi complementare investiției principale și vor viza măsuri de eficiență energetică pură; investițiile în bioenergie vor fi însoțite de măsuri de reducere a emisiilor de poluanți atmosferici atunci când biomasa este arsă, în

⁷ Cheltuielile aferente acestei activități vor fi eligibile de la momentul îndeplinirii condiției 2.3 Promovarea eficace a utilizării energiei regenerabile în toate sectoarele și în întreaga UE

special de particule în suspensie și nu trebuie să submineze respectarea standardelor de calitate a aerului stabilite de Directiva 2008/50/UE), precum și alte măsuri auxiliare (protecția împotriva incendiilor, accesibilitatea, consolidare structurală etc.), complementare investiției de bază și care asigură durabilitatea, siguranța în exploatare și funcționalitatea clădirilor după renovarea energetică.

B. Activități conexe activității de bază

c. Activități de tip FSE+ care vin în sprijinul atingerii obiectivului specific al priorității și se înscriu în obiectivele și scopul acțiunii

Exemple de acțiuni fără a se limita la acestea:

- formarea personalului didactic și nedidactic pentru utilizarea corectă și eficientă a echipamentelor, instalațiilor, utilajelor achiziționate;
- cursuri de formare a personalului didactic pentru asigurarea/menținerea/îmbunătățirea ergonomiei spațiilor de învățare și recreere;
- formarea personalului didactic pentru adaptarea lecțiilor la nevoile copiilor, folosirea programelor adaptate și a metodelor de predare interactive;
- informare și conștientizare la nivelul comunității deservite cu privire la opțiunile de educație timpurie existente în cadrul UAT și la importanța și beneficiile participării la educație;
- informare și conștientizare în rândul părinților cu privire la teme precum dezvoltare durabilă, educație incluzivă, dreptul la educație pentru toți, beneficiile pe termen scurt, pe termen mediu și pe termen lung pe care le aduce participarea la educație timpurie;
- activități extrașcolare/extracurriculare pentru dezvoltarea aptitudinilor, personalității și cunoștințelor copiilor, prin interacțiunea cu medii reale de viață (ex. Organizarea de competiții școlare, expoziții, vizite la obiective culturale/istorice/naturale);
- angajarea de personal specializat (pentru facilitarea integrării copiilor cu CES): cadru didactic itinerant, profesor de sprijin, consilier, logoped, kinetoterapeut sau alți specialiști după caz, implementarea de măsuri de prevenire sau eliminare a segregării, după caz, etc.

Aceste activități reprezintă activități suplimentare și complementare activităților realizate în mod curent de către unitatea de învățământ, conform prevederilor legale. Rezultatul acestor activități va fi demonstrat în etapa de implementare prin atașarea de documente justificative privind activitățile realizate (ex. rapoarte de activitate, liste de prezență, fișe de activitate etc.).

d. Activități de cooperare teritorială cu implicarea a cel puțin unui partener dintr-un stat membru al UE sau țări nemembre UE aflate în SUERD care pot viza următoarele tipuri de acțiuni, fără a se limita la acestea:

- Creșterea accesului egal la educație și reducerea decalajului dintre rural și urban;
- Schimb de experiență privind integrarea copiilor cu CES;
- Abordarea diversității copiilor, îmbunătățirea accesului la educație de calitate și incluzivă pentru toți, inclusiv pentru grupurile dezavantajate;
- Abordarea decalajelor de gen în formarea educațională.

- e. **Activități aferente serviciilor de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, auditului financiar al proiectului, informării și publicității**

5.2.3. Activitatea de bază

În conformitate cu OUG 23/2023, activitatea de bază în cadrul unui proiect reprezintă o activitate sau pachet de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifică de către AM, în etapa de contractare și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

- (i) are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- (ii) se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile specificate în Ghidul solicitantului, **secțiunea 5.2.2, punctul A**. Activitatea de bază reprezintă activitățile din cadrul unui proiect cu excepția celor aferente serviciilor de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, auditului financiar al proiectului, informării și publicității, activităților de tip FSE+, cooperare teritorială.
- (iii) nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul solicitantului, **secțiunea 5.2.2, punctul B**. Activitățile conexe reprezintă activitățile de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, auditului financiar al proiectului, informării și publicității, activităților de tip FSE+, cooperare teritorială.
- (iv) bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

5.2.4. Activități neeligibile

- Nu sunt eligibile proiectele care nu includ cel puțin intervențiile prevăzute la secțiunea 5.2.2. litera A, punctele a., b. sau litera B punctul c. de mai sus.
- Nu sunt eligibile proiectele care propun exclusiv realizarea de lucrări fără autorizație de construire sau propun exclusiv dotarea unității de învățământ.
- Nu sunt eligibile proiectele care propun exclusiv realizarea de lucrări de eficientizare energetică.
- Nu sunt eligibile proiectele care prevăd exclusiv realizarea de investiții în infrastructura spațiilor de recreere, a bibliotecilor, spațiilor administrative.

5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;

- Regulamentul UE 1058/2021 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE, Euratom) 1046/2018 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018, privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 873/07.07.2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o Tranziție Justă cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

29

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

- a) să respecte prevederile art. 63 și ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 1060/2021;
- b) să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale (Legea nr. 227/2015) sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- c) să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- d) să fie în conformitate cu prevederile programului;
- e) să fie în conformitate cu prevederile contractului;
- f) să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- g) să respecte prevederile legislației UE și legislației naționale aplicabile;
- h) să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) 1060/2021

ATENȚIE! Mecanismul de plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile OUG 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare.

5.3.2. Categori și plafoane de cheltuieli eligibile

Cap.1 Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului

1.1 Amenajarea terenului

Se includ cheltuielile efectuate pentru pregătirea amplasamentului și care constau în: demolări, demontări, dezafectări, defrișări, colectare, sortare și transport la depozitele autorizate al deșeurilor rezultate, sistematizări pe verticală, accesuri/ drumuri/ alei/ parcări/ drenuri/ rigole/ canale de scurgere, ziduri de sprijin, drenaje, epuimente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, descărcări de sarcină arheologică sau, după caz, protejare în timpul execuției obiectivului de investiții (în cazul executării unor lucrări pe amplasamente ce fac parte din Lista monumentelor istorice sau din Repertoriul arheologic național), lucrări pentru pregătirea amplasamentului.

1.2 Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială

Se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, de exemplu: plantare de copaci, reamenajare spații verzi, lucrări/acțiuni pentru protecția mediului.

1.3 Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților (devieri rețele de utilități din amplasament)

CAP.2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului

2.1 Cheltuielile eligibile pentru asigurarea utilităților necesare funcționării obiectivului de investiție

Se includ cheltuielile aferente lucrărilor pentru asigurarea cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drumuri de acces, alte utilități.

CAP.3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică

Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică (cu excepția cheltuielilor cuprinse la subcapitolul 3.4- Consultanță) sunt eligibile cumulat, în limita maxima a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile finanțate în cadrul capitolului 4 „Cheltuieli pentru investiția de bază” și detaliate după cum urmează:

3.1 Studii

Se cuprind cheltuielile pentru studii de teren: geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție; raport privind impactul asupra mediului; studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției.

3.2 Obținerea de avize, acorduri, autorizații

Se includ cheltuielile pentru:

- obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;

- obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;
- obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și branșamente la rețele publice de alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze, alimentare cu agent termic, energie electrică, telefonie;
- obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;
- întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară;
- obținerea actului administrativ al autorității competente pentru protecția mediului;
- obținerea avizelor de protecție civilă/PSI;
- alte avize, acorduri și autorizații.

3.3 Proiectare și inginerie

Sunt incluse cheltuielile pentru:

- expertizare tehnică a construcțiilor existente, a structurilor și/sau, după caz, a proiectelor tehnice, inclusiv întocmirea de către expertul tehnic a raportului de expertiză tehnică;
- certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor (inclusiv certificat de performanță energetică a clădirii la finalizarea lucrărilor);
- studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții și deviz general;
- proiect tehnic, detalii de execuție;
- verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție;
- documentații tehnice necesare în vederea obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției);
- cheltuieli necesare pentru actualizarea documentațiilor tehnice pentru introducerea de măsuri de imunizare la schimbări climatice în conformitate cu cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01).

3.4 Consultanță

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- plata serviciilor de consultanță la elaborarea cererii de finanțare și a tuturor studiilor necesare întocmirii acesteia;
- plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului proiectului;
- serviciile de consultanță/asistență juridică în scopul elaborării documentației de atribuire și/sau aplicării procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, dacă este cazul.

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.

3.5 Asistență tehnică

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- asistență tehnică din partea proiectantului (în cazul în care aceasta nu intră în tarifarea proiectului),
 - pe perioada de execuție a lucrărilor

- pentru participarea proiectantului la fazele incluse în programul de control al lucrărilor de execuție, avizat de către Inspectoratul de Stat în Construcții; dirigenție de șantier, asigurată de personal tehnic de specialitate, autorizat.

Cap. 4 Cheltuieli pentru investiția de bază

4.1 Construcții și instalații

Se cuprind cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție. În această categorie sunt cuprinse cheltuielile efectuate pentru execuția lucrărilor de construcții și instalații aferente obiectelor cuprinse în obiectivele de investiție ale proiectului conform cu descrierea activităților eligibile prezentate la secțiunea 5.2.2 și a celorlalte condiții de eligibilitate din prezentul ghid.

4.2 Dotări (se includ utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări)

Se cuprind cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora.

Se includ cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor și a echipamentelor de transport tehnologic.

Se cuprind cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria mijloacelor fixe și/sau obiectelor de inventar, sunt necesare implementării proiectului și respectă prevederile contractului de finanțare.

4.3 Active necorporale, se cuprind cheltuielile cu achiziționarea activelor necorporale (drepturi referitoare la brevete, licențe, know-how, etc.).

32

4.4 Renovare de amploare moderată

Se cuprind cheltuielile pentru îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile reabilite sau modernizate în limita a maxim 20% din valoarea eligibilă a proiectului, care să ducă la îmbunătățirea performanțelor energetice a/ale clădirii/clădirilor prin scăderea cu cel puțin 30% a consumului de energie sau reducerea cu cel puțin 30% a gazelor cu efect de seră, în conformitate cu raportul de audit energetic.

Cheltuielile aferente renovării de amploare moderată pot fi (fără a se limita la acestea):

- Lucrări de reabilitare termică a elementelor de anvelopă a clădirii;
- Lucrări de reabilitare termică a sistemului de încălzire/a sistemului de furnizare a apei calde de consum;
- Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei electrice și/sau termice pentru consum propriu; utilizarea surselor regenerabile de energie;
- Lucrări de instalare/reabilitare/modernizare a sistemelor de climatizare și/sau ventilare mecanică pentru asigurarea calității aerului interior;
- Lucrări de reabilitare/modernizare a instalațiilor de iluminat în clădiri;
- Sisteme de management energetic integrat pentru clădiri;
- Sisteme inteligente de umbră pentru sezonul cald;
- Modernizarea sistemelor tehnice ale clădirilor, inclusiv în vederea pregătirii clădirilor pentru soluții inteligente;
- Lucrări pentru echiparea clădirilor cu stații de încărcare pentru mașini electrice, conform prevederilor Legii nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, cu modificările și completările ulterioare; Sunt eligibile cheltuielile aferente acestor lucrări

realizate în cazul clădirilor supuse unor renovări majore și care dețin sau vor deține mai mult de 10 locuri de parcare, respectiv instalarea infrastructurii încastrate (tubulatura pentru cabluri electrice, inclusiv tubulatura pentru cabluri electrice fixată pe pereți, necesară pentru permiterea instalării ulterioare a punctelor de reîncărcare pentru vehicule electrice).

CAP. 5 Alte cheltuieli

5.1 Organizare de șantier

5.1.1 Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

Cuprind cheltuielile aferente construirii provizorii, amenajării la construcții existente pentru vestiare/barăci/spații de lucru pentru personalul din șantier, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, platforme tehnologice, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces, bransamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu. Se includ, de asemenea, cheltuielile de desființare de șantier, inclusiv cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială la terminarea execuției lucrărilor de investiții, cu excepția cheltuielilor aferente punctului 1.2 Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială.

5.1.2 Cheltuieli conexe organizării de șantier

Se cuprind cheltuielile pentru: obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, închirieri de vestiare/barăci/containere/grupuri sanitare, contractele de asistență cu poliția rutieră, contract temporar cu furnizorul de energie electrică, cu unități de salubritate, taxe depozit ecologic, costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, paza șantierului, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public.

5.2 Comisioane, cote și taxe

Se cuprind: cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții, cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor, taxe pentru acorduri, avize și autorizația de construire/desființare.

5.3 Cheltuieli diverse și neprevăzute

Se consideră eligibile dacă sunt detaliate corespunzător prin documente justificative și doar în limita a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile cuprinse la subcapitolul 1.1, 1.2, 1.3, capitolul 2 și capitolul 4 din prezenta secțiune.

Cheltuielile diverse și neprevăzute vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției.

CAP. 6 Cheltuieli de informare și publicitate

Cheltuieli cu activitățile obligatorii de informare și publicitate aferente proiectului sunt eligibile în conformitate cu prevederile contractului de finanțare.

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.

CAP. 7 Cheltuielile cu activitatea de audit financiar extern

În cazul în care, beneficiarii optează pentru încheierea unor contracte de audit, rapoartele de audit vor confirma că, cheltuielile cuprinse în cererile de rambursare au fost verificate și sunt:

- necesare pentru realizarea proiectului;
- prevăzute în contractul încheiat cu beneficiarul proiectului ;
- în conformitate cu principiile unui management financiar sănătos, respectiv utilizarea eficientă a fondurilor și un raport optim cost/beneficiu;
- efectuate și plătite de beneficiar sau partenerii săi;
- plătite pe parcursul perioadei de eligibilitate;
- înregistrate în contabilitatea beneficiarului având la bază documente justificative, identificabile și verificabile, dovedite prin documente originale;
- în conformitate cu propunerile tehnice și financiare oferite (se verifică prețurile unitare și cantitățile decontate).

Atunci când același beneficiar desfășoară mai multe proiecte în același timp sau un proiect primește finanțare sub diferite forme de sprijin sau din diferite fonduri, auditorii verifică potențiala dublă finanțare a unei cheltuieli.

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.

Cap. 8 Cheltuielile de tip FSE+ și de cooperare teritorială

8.1 Cheltuieli de tip FSE+ care vin în sprijinul atingerii obiectivului specific al priorității și se înscriu în obiectivele și scopul acțiunii

Se cuprind cheltuieli, fără a se limita la acestea, pentru:

- formarea personalului didactic și nedidactic pentru utilizarea corectă și eficientă a echipamentelor, instalațiilor, utilajelor achiziționate;
- cursuri de formare a personalului didactic pentru asigurarea/menținerea/îmbunătățirea ergonomiei spațiilor de învățare și recreere;
- formarea personalului didactic pentru adaptarea lecțiilor la nevoile copiilor, folosirea programelor adaptate și a metodelor de predare interactive;
- informare și conștientizare la nivelul comunității deservite cu privire la opțiunile de educație timpurie existente în cadrul UAT și la importanța și beneficiile participării la educație;
- informare și conștientizare în rândul părinților cu privire la teme precum dezvoltare durabilă, educație incluzivă, dreptul la educație pentru toți, beneficiile pe termen scurt, pe termen mediu și pe termen lung pe care le aduce participarea la educație timpurie;
- angajarea de personal specializat (pentru facilitarea integrării copiilor cu CES): cadru didactic itinerant, profesor de sprijin, consilier, logoped, kinetoterapeut sau alți specialiști după caz, implementarea de măsuri de prevenire sau eliminare a segregării, după caz, etc. aceste activități reprezintă activități suplimentare și complementare activităților realizate în mod curent de către unitatea de învățământ, conform prevederilor legale. Rezultatul acestor activități va fi demonstrat în etapa de implementare prin atașarea de documente justificative privind activitățile realizate (ex. rapoarte de activitate, liste de prezență, fișe de activitate etc.).

Se consideră eligibile în limita a maxim 5% din valoarea eligibilă a proiectului dacă vin în sprijinul atingerii obiectivului specific al priorității și se înscriu în obiectivele și scopul acțiunii.

8.2. Cheltuieli cu cooperarea teritorială

Se cuprind cheltuieli care vor viza acțiuni derulate în afara teritoriului României, cu implicarea a cel puțin unui partener dintr-un stat membru ale UE sau țări nemembre UE aflate în SUERD, după cum urmează, fără a se limita la acestea:

- Se pot deconta cheltuieli cu personalul doar pentru angajații instituției care implementează proiectul. Cheltuielile cu personalul se pot deconta doar în baza costurilor reale.
- Cheltuielile cu personalul acoperă costul brut al salariului care se compune din:
 - Salariul net;
 - Costuri indirecte legate de plățile salariale (contribuția angajatorului: contribuția asiguratorie pentru munca, contribuțiile angajatului, Impozitul etc).
- Sunt eligibile cheltuielile cu deplasarea personalului angajat al instituției care implementează proiectul. Cheltuielile de deplasare trebuie să fie clar legate de activitățile proiectului și includ:
 - Bilete: de avion, autobuz, tren
 - Transportul cu mașina: contravaloarea combustibilului
 - Asigurările de călătorie
 - Taxele de autostradă și de pod
 - Costul parcării
 - Costurile de cazare
 - Costurile pentru vize
 - Diurnă, etc.
- Se pot deconta cheltuieli cu participarea la evenimente (de exemplu, taxe de participare);
- Costuri cu instruirea, realizarea de studii/analize, etc.

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.

5.3.3. Categoriile de cheltuieli neeligibile

În cadrul prezentului apel nu sunt eligibile următoarele categorii de cheltuieli:

- a. cheltuielile prevăzute la art. 10 din HG nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul European de dezvoltare regională, Fondul social European Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- b. dobânzi pentru împrumuturi, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru rata dobânzii sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
- c. achiziționarea de terenuri și imobile;
- d. taxa pe valoarea adăugată deductibilă aferentă cheltuielilor eligibile și taxa pe valoarea adăugată aferentă cheltuielilor neeligibile;
- e. achiziția de echipamente/dotări second hand;
- f. amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
- g. cheltuieli efectuate peste plafoanele stabilite prin prezentul ghid;
- h. cheltuieli soft efectuate anterior semnării contractului;
- i. costuri operaționale, de funcționare, de testare și întreținere a obiectivelor finanțate prin proiect;
- j. costuri administrative;

- k. costuri de personal, altele decât cele care vizează activitățile eligibile, aferente prezentului ghid;
- l. cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rate și dobânzi aferente creditelor;
- m. contribuția în natură;
- n. cheltuielile cu amortizarea;
- o. cheltuielile cu leasingul;
- p. cheltuieli angajate și plătite înainte de 1 ianuarie 2021;
- q. cheltuielile cu întocmirea strategiei pentru dezvoltare locală;
- r. cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG 2139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe;
- s. cheltuieli pentru înlocuirea centralelor termice cu gaz.

5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Scopul utilizării opțiunilor simplificate în materie de costuri (SCO) este reducerea semnificativă a sarcinii administrative, atât pentru beneficiari, cât și pentru Autoritatea de Management, prin eliminarea verificării documentelor justificative individuale în decontarea cheltuielilor finanțate.

Regulamentul (UE) 2021/1060 prevede la art. 54 că atunci când se utilizează o rată forfetară pentru a acoperi costurile indirecte ale unei operațiuni, lit. (a) costurile indirecte se vor calcula prin aplicarea unei rate forfetare asupra costurilor directe eligibile.

36

În conformitate cu prevederile OUG nr. 23/2023, capitolul X Costuri simplificate, art. 27, alineatele (1), (2) și (4), în cadrul acestui apel se vor utiliza opțiuni simplificate în materie de costuri, respectiv o rată forfetară de 5% din costurile directe pentru decontarea costurilor indirecte menționate mai jos.

Costurile directe reprezintă acele cheltuieli eligibile care sunt direct legate de punerea în aplicare a investiției sau a proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă cu respectiva investiție /cu respectivul proiect și pot include și alte categorii de cheltuieli eligibile care sunt direct legate de atingerea obiectivelor proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă.

Costurile directe includ următoarele tipuri de cheltuieli:

- **Lucrări** conform Devizului General:
 - capitolul 1 - Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului, subcapitolele 1.2, 1.3, 1.4;
 - capitolul 2 - Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții;
 - capitolul 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază, subcapitolele 4.1, 4.2, 4.3;
 - capitolul 5 - Alte cheltuieli, subcapitolele 5.1, 5.3;
- **Echipamente /dotări** conform Devizului General:
 - capitolul. 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază: subcapitolele 4.4, 4.5, 4.6;
 - capitolul 6 - cheltuieli pentru probe tehnologice și teste: subcapitolele 6.1, 6.2;

- **Servicii** conform Devizului General:
 - capitolul 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, subcapitolele 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.8.
- **Comisioane, cote, taxe** conform Devizului General:
 - capitolul 5 - Alte cheltuieli, subcapitolul 5.2 Comisioane, cote, taxe, costul creditului.
- **Măsurile de tip FSE+** menționate la secțiunea 5.2.2 din ghid - pct. **B** lit. **c** și la secțiunea 5.3.2 din ghid - subcapitolul 8.1.

Costurile directe reprezintă baza pentru calcularea costurilor indirecte.

Costurile indirecte reprezintă acele cheltuieli care nu se încadrează în categoria costurilor directe și care sprijină realizarea obiectivului investițional propus prin proiect, dar, la finalul implementării, nu se reflectă în mod direct în obiectivul investițional realizat prin proiect.

Costurile indirecte includ următoarele tipuri de cheltuieli:

- **Consultanța** conform Devizului General:
 - capitolul 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, subcapitolele:
 - ✓ 3.6 Organizarea procedurilor de achiziție,
 - ✓ 3.7 Consultanță: 3.7.1 Managementul de proiect pentru obiectivul de investiții, 3.7.2 Auditul financiar
- **Comunicare și vizibilitate** conform Devizului General:
 - capitolul 5 - Alte cheltuieli, subcapitolul 5.4 Cheltuieli pentru informare și publicitate
- **Consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare**
- **Activități soft privind cooperarea teritorială** menționate la secțiunea 5.2.2 din ghid – pct. **B** lit. **d** și la secțiunea 5.3.2 din ghid - subcapitolul 8.2

5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

În conformitate cu art. 54 litera a) din Regulamentul (UE) 2021/1060 și cu prevederile OUG 23 / 2023, pentru reducerea semnificativă a sarcinii administrative pentru beneficiari, Autoritatea de Management propune utilizarea unei rate forfetare de 5% din costurile directe pentru acoperirea costurilor indirecte, conform tipurilor de cheltuieli menționate la punctul 5.3.4.

Costurile directe menționate la punctul 5.3.4 reprezintă baza pentru calcularea costurilor indirecte.

Formula de calcul a costurilor indirecte: **CI = CD x RF (5%)**

CI = costuri indirecte

CD = costurile directe

RF (%) = rata forfetară

ATENȚIE!

! Costurile directe vor fi decontate în baza documentelor justificative.

! Costurile indirecte nu trebuie detaliate în Cererea de finanțare, dar rezultatul activităților respective poate face obiectul unei verificări din partea Autorității de Management.

5.3.6. Finanțare nelegată de costuri

Nu este cazul.

5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

Valoarea eligibilă a proiectului se va încadra **între 400.000 euro și 3,5 milioane euro** (limitele minime și maxime ale valorii eligibile).

5.5. Cuantumul cofinanțării acordate

Solicitanții de finanțare vor respecta intensitatea maximă admisă conform ratelor de cofinanțare aplicabile cheltuielilor eligibile respectiv maxim 98% din cheltuielile eligibile ale proiectelor, și minim 2% contribuția la cheltuieli eligibile.

5.6. Durata proiectului

Durata proiectului cuprinde atât activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării.

Perioada de implementare a activităților proiectului este rezonabilă și nu depășește 31 decembrie 2029.

5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

1. Activitățile propuse se încadrează în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 6, Acțiunea 6.1, Intervenția 6.1.1

Activitățile proiectului se încadrează în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 6, Acțiunea 6.1, Intervenția 6.1.1 și sunt cuprinse în lista de activități eligibile, conform secțiunii 5.2 din prezentul ghid.

2. Proiectul respectă limitele minime și maxime ale valorii eligibile după cum urmează:

Valoarea minimă eligibilă: 400.000 euro

Valoarea maximă eligibilă: 3.500.000 euro

ATENȚIE! Criteriul cu privire la valoarea minimă a investiției se va menține până la data semnării contractului de finanțare, inclusiv.

Cursul valutar la care se calculează aceste valori este cursul de schimb Inforeuro, valabil în luna lansării apelului de proiecte, respectiv luna iulie 2023, 1 euro= 4.9638 lei.

Sumele care vor depăși pragurile sus-menționate vor fi asigurate de către beneficiar, fiind considerate neeligibile.

La stabilirea valorii maxime eligibile a proiectului se va avea în vedere:

- în cazul cererilor de finanțare care au ca obiect construirea de noi unități de învățământ timpuriu (antepreșcolar/preșcolar), pentru încadrarea în paritatea de maxim 19.500 euro per participant direct la procesul educațional, solicitanții se vor raporta la capacitatea maximă a sălilor de clasă din infrastructura nou construită, conform legislației în vigoare;
- în cazul cererilor de finanțare care au ca obiect extinderea/reabilitarea/modernizarea unităților de învățământ timpuriu (antepreșcolar/preșcolar) pentru încadrarea în paritatea de maxim 19.500 euro per participant direct la procesul educațional, solicitanții se vor raporta la numărul de copii înscriși în instituția de învățământ subiect al cererii de finanțare, din anul școlar anterior depunerii cererii de finanțare.

Exemplu de calcul:

- **Pentru înființarea de noi unități de învățământ timpuriu (antepreșcolar/preșcolar):**
Dacă un corp de clădire are 4 săli: 2 săli de clasă cu capacitatea de 9 de locuri și 2 săli de clasă cu capacitatea de 20 de locuri, valoarea maximă eligibilă este $(2 \cdot 9 + 2 \cdot 20) \cdot 19.500 = 58 \cdot 19.500 = 1.131.000$ euro.
- **Pentru extinderea/reabilitarea/modernizarea unităților de învățământ timpuriu (antepreșcolar/preșcolar):**
Dacă numărul copiilor care utilizează infrastructura care face obiectul investiției, în anul anterior depunerii cererii de finanțare, este 58, valoarea maximă eligibilă este $58 \cdot 19.500 = 1.131.000$ euro.

3. Activitatea de bază - declarată de beneficiar în cererea de finanțare - aferentă proiectului respectă următoarele condiții cumulative:

- are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile specificate în ghidul solicitantului;
- nu face parte din activitățile conexe implementării investiției, așa cum sunt acestea definite în ghidul solicitantului;
- bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

4. Proiectul se încadrează în documentele strategice relevante

În vederea demonstrării acestui criteriu la cererea de finanțare se va atașa cadrul de politică strategic la nivel național sau regional pentru sistemul de educație și formare.

Documente strategice relevante **la nivel național**, fără a se limita la acestea:

- Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030;
- România Educată – Viziune și strategie 2018-2030;
- Raportul Proiectului România Educată
- Strategia Guvernului României pentru incluziunea cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022—2027;

Documente strategice relevante **la nivel regional și local**, fără a se limita la acestea:

- Planul de Dezvoltare Instituțională al Unității de Învățământ (PDI);

- Planul de Dezvoltare Regională Centru pentru perioada 2021-2027, aprobat de CDR Centru prin Hotărârea nr. 17/2022, disponibilă aici <https://www.regiocentru.ro/documente-de-programare/>
- Strategii la nivel local, județean sau regional (ex: SIDU).

5. Proiectul propus spre finanțare nu trebuie să fie încheiat în mod fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul PR Centru, indiferent dacă toate plățile aferente au fost realizate sau nu de către beneficiar (art. 63 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021).

Nu sunt eligibile investițiile care au fost finalizate din punct de vedere fizic (ex. a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor) până la momentul depunerii cererii de finanțare.

Sunt eligibile proiecte pentru care contractele de lucrări au fost încheiate după data de 1 ianuarie 2021 în condițiile enunțate.

Recepția la terminarea lucrărilor poate fi făcută și în perioada cuprinsă între data depunerii cererii de finanțare și data semnării contractului de finanțare, în condițiile respectării prevederilor Regulamentului (UE) 2021/1060, mai sus-menționate, și în măsura în care amânarea recepției s-a făcut cu respectarea prevederilor contractului de lucrări și a legislației specifice în domeniul recepției lucrărilor de construcții.

Se va evita situația în care, deși recepția la terminarea lucrărilor nu a fost realizată, investiția să fi fost încheiată în mod fizic sau implementată integral.

40

Recepția la terminarea lucrărilor nu trebuie amânată în afara termenului contractual și/sau legal în scopul încadrării în condițiile de eligibilitate prevăzute de ghid, fapt care poate conduce la încălcarea prevederilor reglementate prin Regulamentul UE nr. 1060/2021, a legislației naționale în domeniul lucrărilor de construcție, precum și a principiului tratamentului egal și nediscriminatoriu în raport cu solicitanții de finanțare.

6. Proiectul propus prin prezenta cerere de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de pentru aceleași tip de activități (cu excepția lucrărilor de întreținere și reparații) realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceleiași segment/element de infrastructura și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare

Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/activităților care au beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani/care beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare și a lucrărilor de intervenție/ activităților aferente operațiunii, propuse prin proiect.

Momentul de la care se calculează perioada de 5 ani este momentul la care s-a finalizat implementarea contractului de lucrări anterior (data recepției finale, după expirarea perioadei de garanție). Astfel, solicitantul se va asigura, dacă este cazul, că s-a realizat recepția finală în cazul acelorași lucrări de intervenție/activități realizate asupra aceleiași

infrastructuri/aceluiași segment de infrastructură ca cele propuse prin proiect, înainte de începerea perioadei celor 5 ani.

De asemenea, proiectul propus nu beneficiază în prezent de fonduri publice din alte surse de finanțare. Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

ATENȚIE! Pentru proiectele cu lucrări începute, proiectul propus nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data emiterii ordinului de începere a contractului de lucrări (emis obligatoriu după data de 1 ianuarie 2021), pentru același tip de activități (construcție/ extindere/ modernizare/ reabilitare) realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiași segment de infrastructură, și nu s-a aflat în perioada de garanție pentru lucrările de intervenție/activitățile enumerate anterior.

După data emiterii ordinului de începere a lucrărilor, lucrările de intervenție/activitățile nu au beneficiat de fonduri publice din alte surse de finanțare, exceptând pe cele din fonduri proprii aferente contractului de lucrări ce face obiectul proiectului. Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

ATENȚIE! Pentru clădirile clasate ca monumente istorice nu se acceptă proiecte cu lucrări începute.

Nu se acceptă la finanțare intervenții asupra unui infrastructuri care se află în perioada de garanție a lucrărilor efectuate printr-un contract de lucrări anterior.

41

Se va vedea Declarația unică. Aspectele se corelează cu informațiile completate în Cererea de finanțare.

7. Perioada de implementare a activităților proiectului este rezonabilă și nu depășește 31 decembrie 2029

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

Se va vedea Declarația unică. Aspectele se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare.

8. Locul de implementare a proiectului

Infrastructura, obiect al investițiilor realizate prin proiect, trebuie să fie situată în localități din Regiunea Centru, România (județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu), mediul urban și rural.

9. Proiectul/ solicitantul respectă principiile din domeniul egalității de gen, de șanse, nediscriminării, accesibilității

În procesul de pregătire, contractare, implementare și durabilitate a proiectului, solicitantul a respectat și va respecta legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminare, accesibilitate, inclusiv **condițiile orizontale privind implementarea și aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile⁸ și Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și a legislației naționale în domeniul dizabilității (intervențiile care asigură adaptarea rezonabilă și design-ul universal, așa cum sunt acești termeni definiți în Convenție)⁹.**

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând a fi luate în considerare și la evaluarea tehnică și financiară a proiectului.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumat de solicitant în Declarația unică și va face obiectul verificării eligibilității proiectului.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.19 din prezentul ghid.

10. Proiectul respectă principiile privind domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului, eficienței energetice, prevăzute de legislația națională și comunitară

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând a fi luate în considerare și la evaluarea tehnică și financiară a proiectului.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumată de solicitant în Declarația unică și va face obiectul verificării eligibilității proiectului.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunile 3.17 și 3.18 din prezentul ghid.

11. Proiectul integrează măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice respectând Orientările Tehnice ale Comisiei Europene referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice

Solicitantul își va asuma respectarea acestor aspecte în Declarația unică și va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice, având în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.17 din prezentul ghid și Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice, disponibilă spre consultare la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

12. Planul de monitorizare al proiectului este întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare

⁸ <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>

⁹ <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>

a proiectului și documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă reprezintă repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect. În funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau subactivități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Indicatorii de etapă se vor regăsi în cadrul Planului de monitorizare a proiectului, și se vor monitoriza de către Autoritatea de Management pe parcursul implementării proiectului. Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului.

Indicatorii de etapă prevăzuți în Planul de monitorizare al proiectului se stabilesc în corelare cu prevederile din cadrul ghidului solicitantului – Anexa 13 - Planul de monitorizare. În cadrul acestuia sunt prezentați indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora în vederea atingerii obiectivelor și țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

În funcție de tipologia proiectelor, solicitanții își vor selecta indicatorii de etapă aplicabili, stabilindu-și termenele de realizare, fără însă a depăși termenele maxime prevăzute în Planul de monitorizare, Anexa 13.

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1. Completarea formularului cererii

Formularul cererii de finanțare, ale cărei secțiuni se completează exclusiv în aplicația electronică MySMIS (disponibil la adresa: <https://mysmis2021.gov.ro/>), prezintă aceste secțiuni și include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii sunt disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS, la completarea fiecărei secțiuni în parte.

Completarea corectă și completă a tuturor secțiunilor din cererea de finanțare, precum și anexarea tuturor documentelor solicitate, este primul pas în menținerea cererii de finanțare în procesul de evaluare, selecție și contractare.

7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Formularul cererii de finanțare și anexele acestuia trebuie să fie redactate în limba română. Nu sunt acceptate cereri de finanțare și anexe ale acestora redactate în alta limbă. În cazul anexării

unor documente emise în altă limbă, se va anexa obligatoriu și traducerea legalizată sau autorizată a acestora.

7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

La întocmirea bugetului, se are în vedere ca valorile pe care se fundamentează bugetul să respecte prevederile privind art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare. Macheta financiară prezentată în Anexa 14 corelează bugetul proiectului cu devizul general al investiției, întocmit în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi oferte de preț echipamente, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective. Totodată, se va atașa la documentația tehnico-economică o *Notă privind fundamentarea costurilor asumată de proiectant*.

Costurile trebuie să fie realiste (corect estimate), suficiente și necesare pentru implementarea proiectului.

Responsabilitatea costurilor este a proiectantului în solidar cu solicitantul, aceștia urmând a menționa /anexa documentele care au stat la baza fixării prețurilor din listele de cantități/ echipamente.

În completarea bugetului cererii de finanțare se va avea în vedere respectarea prevederilor prezentului ghid, capitolele 5.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4, 5.7, precum și justificarea, după caz, a costurilor bugetate la un nivel rezonabil al prețurilor din piață.

7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

1. Declarația unică solicitant/ partener

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează Declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătura electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, atât liderul de parteneriat, cât și fiecare partener individual completează Declarația unică, care este semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al liderului, partenerului, după caz.

2. Documente privind situațiile financiare ale solicitantului depuse și înregistrate la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice aferente exercițiului financiar anterior depunerii cererii de finanțare, inclusiv dovada depunerii acestora.

3. Declarație privind nedeductibilitatea TVA solicitant și partener, dacă este cazul

Se va utiliza modelul de Declarație de nedeductibilitatea TVA - Anexa 7 la Ghidul solicitantului.

Se va anexa de către toți partenerii, după caz.

ATENȚIE! În cazul în care partenerul/ partenerii nu au obligații financiare în proiect, aceștia nu vor anexa această declarație.

4. Declarația pe propria răspundere a reprezentantului legal al solicitantului/ liderului de parteneriat cu privire la conformitatea cu originalul a documentelor încărcate sau care vor fi încărcate în MySMIS pe parcursul procesului de evaluare și selecție

Se va utiliza modelul de declarație - Anexa 16 la Ghidul solicitantului.

5. Documentația tehnico-economică

A. Pentru proiectele de investiții pentru care execuția fizică de lucrări nu a fost demarată la data depunerii cererii de finanțare

La cererea de finanțare se va anexa Studiul de fezabilitate/ Documentația de avizare a lucrărilor de intervenție, după caz, elaborate în conformitate cu legislația relevantă, respectiv H.G. nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare. În cazul în care Proiectul tehnic a fost întocmit și recepționat, acesta se va anexa la Cererea de finanțare în format PDF, urmând ca evaluarea tehnică și financiară să se realizeze în baza acestuia. Dacă contractul de lucrări este semnat (iar execuția lucrărilor nu a fost demarată), pe lângă Proiectul tehnic se va anexa și Contractul de lucrări.

Se vor avea în vedere următoarele condiții:

- Documentația tehnico-economică a obiectivului de investiție anexată la cererea de finanțare (SF/ DALI/PT) nu trebuie să fi fost elaborată/ revizuită/ reactualizată cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare.
- Devizul general aferent documentației tehnico-economice anexate la cererea de finanțare (SF/ DALI/ PT) nu trebuie să fi fost actualizat cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.
- Partea desenată aferentă documentației tehnico-economice se depune scanat, în fișiere tip PDF, și va prezenta cartușul semnat conform prevederilor legale.
- Deviz pe obiect aferent cheltuielilor pentru intervenții în renovarea energetică moderată cu încadrarea cheltuielilor în categoria cheltuielilor eligibile și neeligibile.

ATENȚIE! Investițiile în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani trebuie să demonstreze imunizarea față de schimbările climatice în conformitate cu cerințele din *Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01)* (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/23a24b21-16d0-11ec-b4fe-01aa75ed71a1/language-en>).

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsurile de *atenuare* a schimbărilor climatice și măsurile de *adaptare* la schimbările climatice în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Aceasta presupune:

- În etapa analizei de opțiuni* - integrarea în analiza și decizia asupra opțiunii preferate (pe lângă considerentele tehnice, economice, de mediu, etc.) și a considerentelor legate de impactul opțiunilor din punctul de vedere al (i) atenuării și (ii) vulnerabilității față de schimbările climatice;

- b. În etapa detalierii/ proiectării opțiunii preferate – integrarea măsurilor adecvate pentru (i) atenuarea și (ii) adaptarea (în măsura în care este necesară) la schimbările climatice.

Prin urmare aceste aspecte vor fi integrate în documentațiile tehnico-economice.

B. Pentru proiectele pentru care execuția de lucrări a fost demarată, iar proiectele nu s-au încheiat din punct de vedere fizic sau implementate integral înainte de depunerea cererii de finanțare

La momentul depunerii cererii de finanțare, se vor anexa, în mod obligatoriu, următoarele documente:

- Autorizația de construire;
- Procesul verbal de recepție parțială a lucrărilor (proces verbale pe faze determinante);
- Raportul privind stadiul fizic al investiției (Anexa 11 - Raport privind stadiul fizic al investiției) asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigințele de șantier și de către constructor;
- Devizul detaliat, întocmit conform legislației în vigoare, al lucrărilor executate și plătite, al lucrărilor executate și neplătite și respectiv al lucrărilor ce urmează a mai fi executate;
- Contractul de lucrări, încheiat după data de 01.01.2021, inclusiv actele adiționale;
- Proiectul tehnic, însoțit de SF/ DALI;
- Deviz pe obiect aferent cheltuielilor pentru intervenții în renovarea energetică moderată cu încadrarea cheltuielilor în categoria cheltuielilor eligibile și neeligibile.

Pentru acest tip de proiecte nu se mențin cele două cerințe valabile pentru situația anterioară, cu privire la termenele de elaborare/ revizuire/ reactualizare a Proiectului tehnic și nici cea cu privire la termenul de actualizare a devizului general.

46

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare, în termen de 30 de zile de la contractarea proiectului, se va transmite către AM, în format electronic, scanat, documentația de achiziție a contractului de lucrări încheiat.

În cazul lucrărilor de intervenții la construcții existente se va anexa și expertiza tehnică, iar în cazul construcțiilor noi se vor anexa studiile de teren.

ATENȚIE! Se va avea în vedere ca documentațiile tehnico-economice faza SF/ DALI/ PT să respecte conținutul cadru prevăzut în HG 907/2016, inclusiv prin atașarea documentelor menționate în cuprinsul acestora.

6. Dacă este cazul (nu este necesar pentru construcții noi), Raport de audit energetic inclusiv Fișa de analiză termică și energetică a clădirii, respectiv Certificatul de performanță energetică (pentru fiecare clădire), elaborate conform legislației în vigoare.

7. Hotărârea/ Decizia solicitantului de aprobare a documentației tehnico-economice și a indicatorilor tehnico-economici (SF/ DALI/ PT)

Se va anexa Hotărârea/ Decizia de aprobare a indicatorilor tehnico-economici, cu modificările și completările ulterioare, pentru cea mai recentă documentație anexată la cererea de finanțare (SF/ DALI/ PT).

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează o documentație tehnico-economică actualizată, hotărârea/ decizia de aprobare a indicatorilor tehnico-economici va fi anexată pentru documentația actualizată, inclusiv modificările și completările ulterioare, iar dacă se menționează în conținutul acesteia modificarea unei hotărâri anterioare, atunci se va anexa și hotărârea inițială care a fost modificată.

În cazul proiectelor depuse în parteneriat, Hotărârea/ Decizia de aprobare a indicatorilor tehnico-economici va fi depusă de către toți partenerii.

8. Certificatul de urbanism sau Autorizația de construire/demolare, acolo unde este cazul

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția fizică de lucrări nu a fost demarată la data depunerii cererii de finanțare și nu a fost obținută autorizația de construire este obligatorie anexarea la cererea de finanțare a **Certificatului de Urbanism**.

Certificatul de urbanism anexat la cererea de finanțare trebuie să fie cel eliberat în vederea obținerii autorizației de construire pentru proiectul aferent cererii de finanțare depuse și trebuie să fie valabil la data depunerii cererii de finanțare.

De asemenea, se atașează avizele și acordurile de principiu privind asigurarea utilităților/ alte avize acorduri de principiu specifice tipului de intervenție, obținute până la data depunerii cererii de finanțare.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată înainte de depunerea cererii de finanțare însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare, se va depune doar Autorizația de Construire, obținută în baza legislației în vigoare și care trebuie să fie valabilă la data depunerii cererii de finanțare.

Dacă la cererea de finanțare se depune inclusiv un contract de lucrări, se va anexa obligatoriu și autorizația de construire aferentă proiectului de investiții, în termen de valabilitate la data depunerii cererii de finanțare. Dacă este cazul, în această situație în care se depune inclusiv un contract de lucrări, pentru proiectele ce cuprind lucrări de demolare a unei construcții existente pe terenul obiect al investiției, se va anexa inclusiv autorizația de demolare.

9. (doar pentru proiectele care la data depunerii cererii de finanțare nu au emisă Autorizația de construire) În cazul componentelor clasate ca monument istoric/afiate în zone construite protejate a monumentelor istorice, este obligatoriu ca la depunerea proiectului să fie atașat Avizului Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale acestuia, conform legii, prin care se avizează, din punct de vedere estetic și arhitectural, măsurile/ lucrările de intervenție, conform soluției tehnice propuse prin SF/DALI/PT.

10. (doar pentru proiectele care la data depunerii cererii de finanțare nu au emisă Autorizația de construire) Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului

asupra mediului sau Clasarea notificării emisă de la autoritatea pentru protecția mediului, în conformitate cu HG 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu modificările și completările ulterioare.

Transmiterea Deciziei etapei de evaluare inițială nu este acceptabilă.

11. În situația în care imobilul clădire care face obiectul proiectului reprezintă un monument istoric se va anexa:

- **Obligația privind folosința monumentului istoric**, document întocmit în conformitate cu Ordinul nr. 2684 din 18 iunie 2003 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a Obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acesteia, emis de Ministerul Culturii și Cultelor.
- **Ordinul de clasare a monumentului istoric** emis de ministerul culturii cu identificarea/marcarea nr. crt. /codului LMI / denumirea / localitatea / adresa / datarea
Este suficientă anexarea paginii/paginilor relevante din document, dacă se poate identifica MO în care a fost publicat Ordinul de clasare.

12. Devizul general aferent documentației tehnico-economice anexate la cererea de finanțare (SF/ DALI/ PT)

13. Fundamentarea rezonabilității costurilor

Pentru echipamentele și/ sau lucrările prevăzute a se finanța prin prezentul proiect se vor prezenta documente justificative care au stat la baza stabilirii costului aferent. Documentele ce fundamentează costurile pot fi oferte de preț echipamente, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective.

Responsabilitatea costurilor este a proiectantului, acesta urmând să anexeze documentele care au stat la baza fixării prețurilor unitare din listele de cantități/ echipamente.

Se va completa și anexa Nota privind fundamentarea costurilor – Anexa 9 la prezentul Ghid, semnată de reprezentantul legal.

14. Lista de echipamente și/ sau dotări și/ sau lucrări și/ sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile/ neeligibile

Se va anexa lista pentru echipamente și/ sau dotări și/ sau lucrări și/ sau servicii, evidențiindu-se cele două tipuri de cheltuieli (eligibile/ neeligibile), cu menționarea prețurilor acestora, iar informațiile vor fi corelate cu bugetul proiectului.

Se va folosi Anexa 10 - Lista de echipamente, dotări, lucrări sau servicii.

15. Documente strategice relevante

Un extras relevant din documentele strategice menționate la *Secțiunea Justificare/Context/Relevanță/Oportunitate și Contribuția la Obiectivul Specific*, din Anexa 1 Formularul cererii de finanțare.

16. Documente doveditoare privind complementaritatea cu alte proiecte (criteriu punctat suplimentar în ETF)

17. Document doveditor asumat de reprezentantul legal din care să rezulte ponderea elevilor care provin din grupuri defavorizate (criteriu punctat suplimentar în ETF).

18. Document doveditor asumat de reprezentantul legal din care să rezulte indicele capacității școlii (criteriu punctat suplimentar în ETF).

19. Document doveditor asumat de reprezentantul legal din care să rezulte caracterul adecvat al utilităților (criteriu punctat suplimentar în ETF).

20. Document doveditor asumat de reprezentantul legal din care să rezulte Rata de Participare în Învățământul Antepreșcolar/preșcolar (criteriu punctat suplimentar în ETF).

21. Document doveditor asumat de reprezentantul legal din care să rezulte Accesul la resurse umane calificate (criteriu punctat suplimentar în ETF).

22. Machetă financiară, inclusiv matricea corelare

Se aplică detalierile din cadrul Anexei 14 la prezentul ghid.

23. Fișă de autoevaluare a segregării școlare la nivelul unității de învățământ

Fișa de autoevaluare se va anexa completată și semnată de către reprezentantul legal al unității de învățământ obiect al cererii de finanțare, conform legislației în vigoare.

În cazul în care, conform fișei de autoevaluare, rezultă că unitatea de învățământ obiect al cererii de finanțare prezintă risc de segregare, se va anexa și un plan de acțiuni care să cuprindă măsuri de prevenire/eliminare a segregării.

24. Aviz necesitate și oportunitate a investiției (ME/ISJ)

25. Orice alte documente care se consideră relevante.

7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare este compusă din:

- Formularul cererii de finanțare
- Anexele la formularul cererii de finanțare

Atât formularul cererii de finanțare, cât și anexele acestuia vor fi transmise prin sistemul MYSMIS, sub semnătura electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legate în vigoare a reprezentantului legal al solicitantului. Documentele anexate la cererea de finanțare vor fi încărcate în format PDF, semnate de către reprezentantul legal al solicitantului. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

Anexele la Formularul cererii de finanțare, prevăzute a fi atașate la momentul depunerii cererii de finanțare sau în etapa de contractare, vor fi încărcate în MySMIS, în format PDF, după ce au fost semnate digital.

Pentru unele din anexele enumerate, acest ghid conține modele standard sau recomandate.

Celelalte documente (ex. documente statutare, documente cadastrale, documentația tehnico-economică, etc.) vor fi scanate, salvate în format PDF, semnate digital și încărcate în MySMIS, la completarea cererii de finanțare sau în etapa de contractare, după caz.

Toate documentele încărcate în aplicația MySMIS trebuie să fie lizibile și complete. Se recomandă, așadar, o atenție sporită la scanarea documentelor de dimensiuni mari ori care necesită o rezoluție adecvată pentru a asigura lizibilitatea.

Declarațiile în nume propriu solicitate a fi anexate la cererea de finanțare vor fi semnate cu semnătură electronică extinsă, vizibilă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, numai de către reprezentantul legal al solicitantului.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, declarațiile reprezentanților legali ai partenerilor vor fi semnate semnătură electronică extinsă, vizibilă, de către aceștia și se vor transmite sub semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a reprezentantului legal al liderului de parteneriat.

7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

1. Documentele statutare ale solicitantului și ale partenerilor, dacă este cazul:

Solicitant UAT:

- a) Hotărârea judecătorească de validare a mandatului reprezentantului legal (UAT municipii, orașe și comune)
- b) Ordinul prefectului privind constituirea Consiliului Local (UAT municipii, orașe și comune)

50

(dacă este cazul) Membru în parteneriat - unitatea de învățământ

- a) Documentul legal privind înființarea și funcționarea unității de învățământ, inclusiv documentul din care să rezulte tipul și modul de constituire;
- b) Documentele din care rezultă componența și responsabilitățile organelor de conducere, precum și de desemnare a reprezentantului legal.

2. Documente privind identificarea reprezentantului legal a solicitantului și, dacă este cazul, a partenerilor

Pentru reprezentantul legal al solicitantului și, dacă este cazul, al partenerilor, se va prezenta o copie a unui document de identificare.

3. Documente privind constituirea parteneriatului, respectiv Acordul de parteneriat, inclusiv Hotărârile/ Deciziile de aprobare a acordului de parteneriat

În cazul proiectelor implementate în parteneriat se va anexa în mod obligatoriu acordul privind implementarea proiectului în parteneriat, încheiat între parteneri, conform modelului Acordului de parteneriat (Anexa 6 la prezentul ghid). Acesta trebuie să conțină elementele minime din legislația națională aplicabilă fondurilor nerambursabile și conform cu informațiile prevăzute la secțiunea 5.1.4 din prezentul ghid referitoare la acordul de parteneriat, unde este cazul.

În cadrul Acordului de parteneriat se va identifica clar entitatea cu rol de lider de proiect (exclusiv UAT), precum și drepturile și obligațiile fiecărui partener în parte.

Cererea de finanțare va fi semnată și transmisă de entitatea desemnată ca lider de proiect.

4. Documente privind dreptul de proprietate

A. Pentru dovedirea dreptului de proprietate publică asupra imobilelor, începând cu data depunerii cererii de finanțare, se vor anexa următoarele documente:

- a. Extras de carte funciară, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii, din care să rezulte intabularea imobilului teren și/sau clădire) și absența sarcinilor incompatibile cu investiția. Se acceptă înscrierea provizorie a dreptului de proprietate publică la momentul depunerii cererii de finanțare cu condiția depunerii înscrierii definitive în etapa contractuală.
- b. Planul de amplasament vizat de OCPI
- c. Tabelul centralizator asupra numerelor cadastrale aferente obiectivelor asupra cărora se realizează investiția, precum și suprafețele aferente – conform modelului anexat Ghidului solicitantului

B. Pentru dovedirea dreptului de administrare asupra imobilelor/ suprafețe asupra terenului, începând cu data depunerii cererii de finanțare, se vor anexa următoarele documente:

- a. Extras de carte funciară, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii, din care să rezulte intabularea/înscrierea dreptului și absența sarcinilor incompatibile cu investiția.
- b. Planul de amplasament vizat de OCPI
- c. Tabelul centralizator asupra numerelor cadastrale aferente obiectivelor asupra cărora se realizează investiția, precum și suprafețele aferente – conform modelului anexat Ghidului solicitantului
- d. Actul prin care se conferă dreptul de administrare/suprafețe, conform prevederilor legale în vigoare. Menținerea acestui drept va acoperi inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

ATENȚIE! Documentele care atestă **proprietatea/ dreptul de administrare** asupra infrastructurii pe care se propune a se realiza investiția/ **dreptul de suprafețe** asupra terenului pe care urmează a fi edificată construcția trebuie să fie atotcuprinzătoare pentru datele menționate în cadrul documentației tehnico-economice cu privire la localizarea/ poziționarea/ suprafața investiției.

5. Documentul care atestă numirea de către conducerea unității de învățământ/ Inspectoratului Școlar Județean a unui membru în cadrul echipei de implementare a proiectului și Fișa postului a acestuia

Este obligatoriu ca din cadrul echipei de implementare a proiectului să facă parte un reprezentant al unității de învățământ obiect al cererii de finanțare, pentru implementarea activităților de tip FSE+. Se va atașa documentul de numire de către conducerea unității de învățământ/ Inspectoratului Școlar Județean a unui membru în cadrul echipei de implementare a proiectului, însoțit de fișa postului cu atribuțiile specifice ale acestuia.

6. Hotărârea/ Decizia de aprobare a proiectului și cheltuielilor legate de proiect, pentru proiectele de investiții

În Hotărârea/Decizia sus-menționată trebuie să fie incluse toate cheltuielile pe care solicitantul trebuie să le asigure pentru implementarea proiectului, în condițiile rambursării/decontării

ulterioare a cheltuielilor eligibile (se va vedea Anexa 8 Model orientativ de Hotărâre de aprobare proiect).

În cazul proiectelor depuse în parteneriat, Hotărârea/Decizia de aprobare a proiectului și cheltuielilor legate de proiect va fi depusă de către toți partenerii.

7. Certificat de atestare fiscală, referitor la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat, al solicitantului, din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv, bugetul local, în ultimul an calendaristic/în ultimele 6 luni în cuantumul stabilit de legislația în vigoare.

În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.

Certificatele de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.

În cazul în care există debite, este necesară detalierea acestora în certificatele de atestare fiscală.

În situația realizării și funcționării interoperabilității cu bazele de date, se va solicita depunerea de către solicitant/parteneri a consimțământului acestuia/acestora în privința obținerii de către AM a certificatelor respective în format electronic.

8. Certificatul de Cazier fiscal al solicitantului

Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate.

În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.

In situația realizării și funcționării interoperabilității cu bazele de date, se va solicita depunerea de către solicitant/parteneri a consimțământului acestuia/acestora în privința obținerii de către AM a certificatelor respective în format electronic.

9. Formularul bugetar „Fișa proiectului finanțat/propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune a Uniunii Europene” în conformitate cu HOTĂRÂRE nr. 829 din 27 iunie 2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021

10. Formularul nr. 1 - Fișă de fundamentare în conformitate cu ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 133 din 17 decembrie 2021

11. Planul de monitorizare întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului și documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

12. Orice alte documente care se consideră relevante sau orice alt document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări.

Netransmiterea, în etapa contractuală, a oricărui document obligatoriu, în termenul de 15 zile lucrătoare calculat de la data primirii solicitării AM, conduce la respingerea cererii de finanțare.

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, AM nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

7.7. Renunțarea la cererea de finanțare

Pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare un solicitant are dreptul de a renunța la cererea de finanțare depusă.

Renunțarea poate fi făcută doar de reprezentantul legal al solicitantului, prin completarea unei adrese/ cereri de renunțare care trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente:

- denumirea solicitantului,
- numele reprezentantului legal,
- codul SMIS alocat,
- titlul proiectului.

Cererea de renunțare va fi înregistrată la registratura AM și pe baza acesteia cererea de finanțare va fi exclusă din procesul de evaluare sau contractare.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Evaluarea, selecția și contractarea proiectelor depuse se realizează strict în baza documentelor și informațiilor transmise de solicitantul de finanțare prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, cu excepția situațiilor de nefuncționalitate a sistemului sau în alte situații prevăzute în ghidul solicitantului de finanțare sau detaliate de către AM prin Instrucțiuni. Nu se vor analiza documente transmise sau comunicate în afara sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, de exemplu pe email, fax, poștă etc.

Proiectele depuse de către solicitanți după data și ora de închidere a apelului, conform secțiunii 4.3 din prezentul ghid vor fi respinse din procesul de evaluare, selecție și contractare, acestea nu vor mai parcurge etapele de evaluare.

Solicitantul va fi exclus din procesul de evaluare, cererea de finanțare fiind respinsă, în cazul în care acesta:

- a indus grav în eroare Autoritatea de Management, prin furnizarea de informații incorecte, ce sunt luate în considerare în procesul de evaluare sau dacă a omis furnizarea acestor informații;
- a încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze experții Autorității de Management în timpul procesului de evaluare.

Etapele procesului evaluare, selecție și contractare:

1. Conformitatea administrativă
2. Evaluarea tehnică și financiară
3. Contractarea proiectelor

8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul solicitantului, sunt asumate prin Declarația unică a solicitantului, care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca, în situația în care, după evaluarea tehnică și financiară, proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul solicitantului, în etapa de contractare, prin documente justificative.

Prin Declarația unică, emisă pe propria răspundere, sub incidența prevederilor legale în vigoare privind falsul intelectual și falsul în declarații, solicitantul, liderul de parteneriat și partenerul/partenerii, după caz, declară îndeplinirea tuturor condițiilor de eligibilitate, așa cum au fost prevăzute în Ghidul solicitantului, și că va/vor face dovada îndeplinirii acestor condiții, la cererea Autorității de Management, în condițiile prevăzute în Ghidul solicitantului, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează Declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al solicitantului.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, atât liderul de parteneriat, cât și fiecare partener individual completează Declarația unică, care este semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al liderului, partenerului.

Odată cu generarea și semnarea Declarației unice, solicitantului/liderului de parteneriat și partenerului /partenerilor, după caz, i/li se aduce la cunoștință, în mod automat, prin sistemul informatic MySMIS2021 /SMIS2021+, că în etapa de contractare are/au obligația de a face dovada celor declarate.

Solicitantul care, în etapa de contractare până la termenul stabilit de către autoritatea de management, nu face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate conform Declarației unice prezentate în etapa de depunere a cererii de finanțare, este declarat respins, iar contractul de finanțare nu este semnat.

Verificarea conformității administrative este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, pe baza Declarației unice generate de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

După verificarea conformității administrative, realizată conform celor de mai sus, solicitantul sau, după caz, liderul de parteneriat este informat, prin emiterea unei notificări prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară sau, după caz, cu privire la nerespectarea cerințelor de conformitate administrativă, situație în care nu este demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

Admiterea cererii de finanțare, în această etapă, nu exclude posibilitatea ca proiectul să fie respins în etapa de verificare contractuală, dacă, în urma analizei de către AM, se constată nerespectarea oricărei condiții de acordare a finanțării.

8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Nu este cazul.

8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Proiectele vor fi evaluate din punct de vedere tehnic și financiar în ordinea depunerii acestora.

Evaluarea tehnică și financiară permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivelor priorității de investiție/ operațiunii, a coerenței și clarității metodologiei propuse, a fezabilității și eficienței financiare, a sustenabilității, durabilității proiectului, etc. Modalitatea de punctare a criteriilor de evaluare tehnică și financiară este detaliată în cadrul grilei de evaluare tehnică și financiară, Anexa 4 a prezentului ghid.

Evaluatorii vor justifica acordarea punctajelor/ depunctarea, după caz, la fiecare din criteriile/ subcriteriile analizate. Justificările trebuie să fie clare, succinte, cu referințe precise la CF analizată, iar fiecare evaluator va verifica criteriile de evaluare specifice competențelor pentru care a fost cooptat în comisia de evaluare.

55

Grilele de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Evaluarea tehnică și financiară se va realiza în termen de maxim 20 de zile lucrătoare, calculat de la data demarării ETF, respectiv de la data semnării declarațiilor de imparțialitate și confidențialitate de către membrii comisiei, în caz contrar proiectul fiind respins din cadrul procesului de evaluare și selecție.

Evaluatorii din cadrul comisiei de evaluare vor analiza cererea de finanțare și anexele aferente acesteia prin parcurgerea întregului set de documente disponibile până la momentul respectiv, pe baza grilelor de evaluare atașate ghidului solicitantului aplicabil fiecărui apel.

După parcurgerea integrală a grilei de evaluare ETF, experții evaluatori (prin secretariatul asigurat de AM PR) pot solicita clarificări privind cererea de finanțare. Termenul de răspuns la solicitarea de clarificări este de maxim 5 zile lucrătoare de la data transmiterii acesteia și nu poate fi prelungit.

Răspunsul la solicitarea de clarificări se va depune în mod similar depunerii proiectului și nu trebuie să introducă elemente/ îmbunătățiri/ documente noi de natură să modifice proiectul inițial, în sensul în care acesta ar putea obține un punctaj mai bun, mărindu-i șansele de a obține finanțare, ci trebuie să se refere la informațiile deja existente în cadrul cererii de finanțare și a anexelor acesteia.

Punctajele acordate vor putea fi modificate în cazul identificării de neconcordanțe în cele menționate în cererea de finanțare și cele constatate la vizita pe teren (dacă este cazul), cu justificarea și dovezile aferente. În cadrul grilelor de evaluare tehnică și financiară, anexate la ghidurile solicitantului, se vor menționa expres criteriile care pot suferi modificări ale punctajelor acordate, în urma vizitei la fața locului. De asemenea, punctajele vor putea fi modificate de către evaluatorii independenți și pentru criteriile/subcriteriile digitalizate, în cazul în care se constată neconcordanțe între cele declarate de solicitant și informațiile din cadrul proiectului.

Grilele de evaluare tehnică și financiară și instrucțiunile de completare (dacă e cazul) sunt anexe ale ghidurilor solicitantului aferent fiecărui apel de proiecte.

De asemenea, în această etapă, se va realiza vizita la fața locului pentru toate proiectele. Vizita se va desfășura la locul de implementare propus în cererea de finanțare, cu scopul de a confrunta informațiile prezentate în cererea de finanțare cu realitatea în teren. Nu se va prelua niciun document în etapa de vizită la fața locului. Cu ocazia acestei vizite nu trebuie să se aducă clarificări suplimentare ori informații care nu se regăsesc în cererea de finanțare depusă.

Orice constatări și observații sesizate cu ocazia vizitei la fața locului vor fi consemnate în cadrul grilelor de evaluare tehnică și financiară. În urma efectuării vizitei la fața locului evaluatorii independenți vor putea finaliza punctajul acordat pentru criteriile ce țin de coerența documentației menționând neconcordanțele din cererea de finanțare și cele constatate la vizita pe teren, cu justificarea și dovezile aferente.

Criteriile de evaluare tehnică și financiară sunt detaliate în cadrul grilei ETF, Anexa 4 la ghidul solicitantului, după cum urmează:

- Relevanța proiectului față de obiectivele programului și analiza nevoilor de investiții în infrastructură și servicii
- Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului
- Contribuția la principiile privind dezvoltarea durabilă, DNSH, egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea și accesibilitatea
- Rezultatele și impactul așteptat al investițiilor - Complementaritatea cu alte proiecte și implicarea în proiect a partenerilor relevanți de la nivel local/regional/european/internațional

Din totalul de 25 de criterii/subcriterii de evaluare tehnică și financiară, 15 criterii/subcriterii sunt digitalizate. Pentru acestea, punctajele sunt alocate prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și sunt selectate de către solicitantul de finanțare în conformitate cu opțiunea aplicabilă în urma autoevaluării efectuate de către acesta.

ATENȚIE! Aceste criterii vor face obiectul reverificării în etapa de evaluare tehnică și financiară de către evaluatorii independenți, punctajele obținute putând fi modificate în cazul în care opțiunea selectată nu corespunde cu situația descrisă în cererea de finanțare și anexele sale.

În vederea verificării documentației tehnico-economice depuse ca și anexă la formularul cererii de finanțare evaluatorii vor utiliza 2 grile:

- Grila de evaluare tehnică și financiară;

Grila de verificare a documentației tehnico-economice faza SF/ DALI/PT.

Completarea Grilei de evaluare tehnică și financiară

În cadrul grilei de evaluare tehnică și financiară, evaluatorii vor avea de punctat 2 criterii fundamentale referitoare la documentația tehnico-economică:

- Calitatea/coerența documentației tehnico-economice faza SF/DALI/PT;
- Maturitatea proiectului.

Punctarea celor 2 criterii din Grila ETF se va face în baza grilei de evaluare a SF/DALI/PT, care este structurată pe 2 capitole:

I. Criterii generale privind conținutul;

II. Criterii specifice privind aspectele calitative ale SF/DALI/PT.

Evaluatorii independenți vor justifica detaliat acordarea punctajelor pentru cele 2 criterii, având ca și suport grila de verificare SF/DALI/PT.

Completarea grilei de verificare SF/DALI/PT:

În cazul bifării cu NU la oricare din criteriile din grilele de verificare SF/DALI/PT proiectul se respinge.

În cazul depunerii documentației tehnico-economice faza SF/DALI/PT, se pot formula recomandări (cu precizarea explicită a momentului prevăzut pentru soluționarea acestora) cu excepția criteriilor specificate în grilele anexă la ghidul solicitantului.

Semnarea contractului de finanțare va fi condiționată de respectarea recomandărilor formulate de către evaluatorii independenți.

8.5. Aplicarea pragului de calitate

Pragul de calitate reprezintă pragul minim de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile; pragul de calitate este stabilit ca punctaj minim care trebuie obținut în urma evaluării tehnice și financiare.

În cadrul acestui apel de proiecte, pragul de calitate este de minim 60 puncte.

O cerere de finanțare care în urma evaluării tehnice și financiare a obținut mai puțin de 60 puncte și/sau a fost notată cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare) și/sau care nu îndeplinește criteriile obligatorii menționate în grila de verificare a documentațiilor tehnico-economice este considerată respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

8.6. Aplicarea pragului de excelență

Pragul de excelență reprezintă etichetă de calitate conferită în urma evaluării tehnice și financiare, superioară pragului de calitate, de la care un proiect este selectat direct pentru etapa de contractare.

În cadrul acestui apel de proiecte, pragul de excelență este de minim 75 puncte. Proiectele care au obținut acest prag și care se încadrează în alocarea financiară vor intra direct în etapa de contractare, în ordinea depunerii cererilor de finanțare.

Pentru cererile de finanțare care au obținut punctaj sub pragul de excelență, de 75 puncte, și respectă pragul de calitate, de 60 puncte, etapa de contractare este demarată ulterior finalizării procesului de soluționare a contestațiilor, în baza rezultatelor finale, respectiv a punctajelor finale și cu încadrarea în bugetul disponibil și în ordinea descrescătoare a punctajului obținut.

Departajarea proiectelor care au obținut același punctaj, în vederea încadrării în alocarea apelului de proiecte, se va face în funcție de data și ora depunerii acestora.

Dacă alocarea apelului de proiecte se epuizează pe parcursul procesului de evaluare și selecție, înainte de închiderea apelului de proiecte, proiectele care nu se încadrează în alocare vor fi incluse pe o listă de rezervă a apelului de proiecte. În cazul în care ulterior închiderii apelului de proiecte, se identifică sau se disponibilizează fonduri suplimentare, proiectele din lista de rezervă vor fi incluse în procesul de evaluare și selecție, în ordinea depunerii.

Prin excepție, mecanismul descris mai sus nu se aplică în cazul în care apelul este deja închis, iar valoarea solicitată cumulată a tuturor proiectelor depuse nu acoperă alocarea financiară disponibilă. În acest caz, va putea fi demarată etapa de contractare pentru toate proiectele care întrunesc punctajul de calitate necesar pentru a fi acceptate, fără a mai aplica mecanismul descris mai sus, nemaexistând în acest caz premisele competiționale în cadrul apelului.

Proiectele declarate acceptate, respectiv cele care au obținut punctajul de calitate și care nu se încadrează în alocarea financiară disponibilă se vor include în lista de rezervă a apelului.

8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare

Rezultatul evaluării tehnice și financiare va fi comunicat solicitantului prin intermediul sistemului electronic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu/subcriteriu în parte, cu mențiunea că proiectul mai poate fi respins în etapele ulterioare și că AM PR Centru își rezervă acest drept pe întreg procesul de evaluare, selecție și contractare, precum și posibilitatea depunerii de contestații.

În cazul cererilor de finanțare acceptate, scrisoarea de notificare poate include eventuale recomandări formulate de experții evaluatori, atât pentru etapa contractuală cât și pentru etapa de monitorizare.

Proiectele respinse în această etapă procedurală nu pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte.

8.8. Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă care se consideră neîndreptățit de rezultatele procesului de evaluare, selecție și contractare, poate formula în scris o singură contestație care va fi trimisă spre soluționare AM PR Centru prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+/ e-mail (în cazul în care sistemul informatic nu este funcțional).

Contestația se formulează în scris, va fi însoțită de către reprezentantul legal și va cuprinde:

- Datele de identificare ale solicitantului și cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS

- Datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului
- Obiectul contestației
- Motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația
- Dovezile pe care se întemeiază contestația, dacă este cazul
- Semnătura reprezentantului legal al solicitantului

Nu se analizează contestațiile depuse de alte persoane decât reprezentantul legal. Contestațiile transmise de către alte persoane nu vor fi analizate și vor fi respinse.

În cazul în care contestatarul nu prezintă motivele de fapt și de drept, dovezile pe care se întemeiază contestația, aceasta nu are obiect de analiză și, prin urmare, AM PR Centru o va considera neîntemeiată.

Contestațiile se depun în termen de maxim 30 zile calendaristice de la data înștiințării de către AM PR Centru a rezultatului asupra procesului de evaluare, selecție și contractare.

ATENȚIE! Contestațiile depuse după termenul anterior menționat de 30 de zile calendaristice vor fi respinse, rezultatul obținut în cadrul procesului de evaluare și contractare fiind menținut.

Contestatarul nu poate să depună documente noi în susținerea cauzei și nu poate să modifice conținutul cererii de finanțare.

Contestațiile vor fi soluționate în termen de 30 zile calendaristice de la data înregistrării contestației la AM PR Centru.

În situația în care comisia căreia i s-a repartizat contestația spre soluționare constată că este necesară o investigație mai amănunțită, care va presupune depășirea termenului de 30 zile calendaristice în care se poate emite o decizie asupra contestației, contestatarul va fi notificat asupra noului termen de soluționare.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitarea în scris de retragere a contestației depusă la AM PR Centru. **Retragerea contestației se poate realiza doar de către reprezentantul legal.**

Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

Decizia AM PR Centru privind soluționarea contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la AM PR o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect. În cazul în care contestatarul este nemulțumit de modul de soluționare a contestației de către AM PR Centru, se poate adresa instanțelor de judecată abilitate în conformitate cu prevederile Legii 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Termenele de 30 de zile calendaristice prevăzute în prezenta secțiune se vor socoti pe zile libere, fără a intra în calcul ziua când termenul începe să curgă și nici ziua când acesta se împlinește.

8.9. Contractarea proiectelor

După finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, autoritatea de management, demarează etapa de contractare.

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului prin aplicația informatică MySMIS2021 /SMIS2021+. Urmare aplicării mecanismului de selecție descris mai sus, solicitanții ale căror rezultate confirmă îndeplinirea condițiilor pentru selecție sunt notificați cu privire la trecerea în etapa de contractare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data soluționării contestațiilor.

8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

În etapa de contractare, în condițiile din Ghidul solicitantului, solicitanților li se solicită de către autoritatea de management prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ să facă dovada celor declarate prin Declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate.

Solicitantul are obligația de a transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termen de 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării.

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, AM nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

Pentru avizele, autorizațiile emise, solicitanții au obligația să se asigure că la emiterea ordinului de începere a execuției lucrărilor sunt îndeplinite toate condițiile legale pentru executarea acestora.

După primirea tuturor documentelor obligatorii solicitate, AM PR va verifica și poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării. Termenele de răspuns la solicitările de clarificări nu pot depăși cumulativ 15 zile lucrătoare. În acest sens, solicitantul are obligația să răspundă la clarificări în termenul comunicat de AM PR Centru, cu respectarea termenului de maxim 15 zile lucrătoare de răspuns, calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția autorității de management, din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate /interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor, precum și a informațiilor și a documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

8.9.2. Decizia de acordare/respingere a finanțării

Ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării.

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării, AM va proceda la încheierea contractului de finanțare.

AM PR Centru emite decizia de respingere a finanțării, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute în ghidul solicitantului:

- a) solicitantul nu face dovada că cele declarate prin Declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor ghidului solicitantului;
- b) solicitantul nu transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare în termen de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării și/sau nu răspunde la clarificări în termenul de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării de clarificări.

Decizia de respingere a finanțării se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021 /SMIS2021+, iar împotriva deciziei de respingere a finanțării, solicitantul poate formula contestație pe cale administrativă, la autoritatea de management, în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Proiectele respinse în această etapă procedurală pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte, cu respectarea termenului limita de depunere a cererilor de finanțare. Toate proiectele redepuse sunt considerate din punct de vedere procedural proiecte nou-depuse.

8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare al proiectului

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PR Centru verifică și validează indicatorii de etapă care sunt prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului. Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.

Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă va fi raportat la data semnării contractului de finanțare. În cazul proiectelor de investiții, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.

Prevederi explicite referitoare la indicatorii de etapă, inclusiv informații privind indicatorii de etapă și a criteriilor și documentelor prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, se regăsesc în Planul de monitorizare, Anexa 13 a prezentului ghid.

8.9.4. Semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare

Contractul de finanțare se generează de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+ și se semnează numai în format electronic de către reprezentantul legal/persoanele împuternicite ale autorității de management și reprezentantul legal sau liderul de parteneriat în numele parteneriatului constituit.

Semnarea contractului de către beneficiar se va realiza în maxim 5 zile lucrătoare de la data notificării AM PR Centru. În cazul în care contractul de finanțare nu poate fi semnat în termenul de 5 zile lucrătoare (fără existența unei justificări rezonabile), se consideră drept refuz al beneficiarului de a semna contractul, cererea de finanțare urmând a fi exclusă din procesul de contractare și respinsă de la finanțare.

62

Semnarea contractului de finanțare trebuie să se încadreze în termenul de 180 de zile calendaristice calculate de la închiderea apelului de proiecte.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, solicitanții de finanțare au obligația de a respecta toate prevederile legale naționale și europene în vigoare cu privire la conflictul de interese. Reprezentantul legal al solicitantului are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, pe toată perioada menționată mai sus, începând cu data depunerii cereri de finanțare. Totodată, reprezentantul legal al solicitantului are obligația de a informa AM PR Centru despre orice situație are cunoștința și care este de natură să dea naștere unui conflict de interese.

Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, AM PR Centru va lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, în conformitate cu prevederile naționale și europene în vigoare aplicabile.

Persoanele implicate în elaborarea și implementarea proiectelor sunt obligate să evite crearea unei situații de conflict de interese. Acestea trebuie să-și exercite imparțial și obiectiv atribuțiile, funcțiile deținute/încăleșate și să se abțină de la orice acte sau fapte care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice/naționale, interesul economic sau orice alt interes personal sau direct. Astfel, persoanele implicate vor lua decizii numai pe criterii obiective de natură juridică/tehnică/economică și altele asemenea, întemeindu-se pe dovezi suficiente și adecvate.

10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 (GDPR) privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, datele personale ale reprezentanților legali ai solicitanților/beneficiarilor, împuterniciților, persoanelor nominalizate în echipa de proiect/evidențiate în documentele proiectului vor fi prelucrate ca urmare a procesului de încărcare a informațiilor în sistemul informatic.

Datele cu caracter personal evidențiate în cererea de finanțare și anexele sale, în documentele transmise de beneficiar ulterior semnării contractului de finanțare, vor fi prelucrate în cadrul activității de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului depus spre finanțare sau contractat în cadrul PR Centru, precum și pe perioada de durabilitate, în baza Regulamentului UE 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95 / 46 / CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și stocate/arhivate conform normelor legale incidente.

Prin intermediul Declarației unice, solicitanții își vor exprima acordul cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către AM PR Centru în cadrul procesului de evaluare și contractare și în cadrul verificărilor de management/audit/control, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

O informare cu privire la politica de confidențialitate a datelor utilizată în cadrul ADR Centru se regăsește la adresa <http://www.adrcentru.ro/politica-confidentialitate-date/>.

11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES

Procesul de monitorizare se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentat de Planul de monitorizare a proiectului.

Activitatea de monitorizare reprezintă un mecanism de colectare și analiză sistematică a informațiilor privind activitățile, indicatorii și rezultatele proiectului, de urmărire a respectării planului de monitorizare a proiectului și realizării indicatorilor de etapă prevăzuți în planul de

monitorizare, precum și comunicarea și utilizarea informațiilor obținute despre progresul proiectului.

11.1. Rapoartele de progres

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează rapoarte de progres, documente care vor fi întocmite și transmise în baza prevederilor contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro, utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023.

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021 de către beneficiar și se transmite trimestrial, în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare. Autoritatea de management aplică măsuri consolidate de monitorizare și poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țăntelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul/decizia de finanțare.

Rapoartele de progres sunt întocmite de beneficiari și transmise cu scopul de a prezenta în mod regulat informații referitoare la stadiul derulării proiectului, în scopul urmăririi progresului proiectelor și stadiul îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, a respectării planului de monitorizare a proiectului și a realizării indicatorilor de etapă din plan. Rapoartele de progres și documentele justificative care însoțesc, conțin informații privind stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în cererea de finanțare, rezultatele obținute, indicatorii realizați până în momentul raportării și probleme întâmpinate pe parcursul derulării proiectului.

64

Pentru perioada post-implementare, anual, beneficiarii vor întocmi și transmite prin sistemul informatic MYSMIS2021/SMIS2021 rapoarte privind caracterul durabil al proiectului/investiției. Acest raport va prezenta situația investiției și va cuprinde informații privind atingerea indicatorilor de rezultat, precum și privitoare la sustenabilitatea proiectului/investiției.

11.2. Vizitele de monitorizare

În procesul de monitorizare a proiectelor se efectuează vizite de monitorizare și se elaborează rapoarte de vizită, întocmite utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023, vizite efectuate în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

Vizitele de monitorizare pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex-post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și post-implementare, pe perioada în care beneficiarul/liderul de parteneriat are obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Beneficiarul este responsabil pentru implementarea proiectului în condițiile specificate în contractul de finanțare, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului, anexă a contractului de finanțare.

Planul de monitorizare a proiectului cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și țăintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea de finanțare și asumați în contractul de finanțare. Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază/de referință ale acestora.

Autoritatea de management are obligația de a monitoriza îndeplinirea indicatorilor de etapă și va sprijini beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea indicatorilor de etapă și pentru buna implementare a proiectelor care fac obiectul contractului de finanțare.

Indicatorii de etapă fac obiectul monitorizării de către autoritatea de management și, în situația nerealizării acestora, autoritatea de management adoptă și implementează, în funcție de riscurile identificate, acțiuni și **măsuri de monitorizare consolidate**, așa cum sunt acestea incluse în prezentul ghid, și care au în vedere următoarele aspecte:

- vizite de monitorizare
- întâlniri pentru discutarea unor probleme punctuale cu beneficiarii și sprijinirea în identificarea soluțiilor posibile
- analiza informațiilor rezultate din rapoartele de progres și documentele justificative atașate pentru identificarea și preîntâmpinarea problemelor ce ar putea să apară în implementarea proiectelor
- analiza justificărilor beneficiarilor în cazul întârzierilor sau nerealizării indicatorilor de etapă și stabilirea unor noi termene, precum și a posibilelor măsuri de remediere

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar autoritatea de management verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar. Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, autoritatea de management poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenționări automate către beneficiar și autoritatea de management cu cel puțin 10 zile calendaristice înaintea termenului prevăzut la

aliniatul anterior și se notifică beneficiarul și autoritatea de management cu privire la respectarea termenului stabilit pentru încărcarea documentelor justificative aferente unui indicator de etapă.

În cazul nerespectării termenului prevăzut, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor, ulterior beneficiarul putând solicita, motivat, autorității de management deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar autoritatea de management înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă.

În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă prin activitățile curente de monitorizare, respectiv prin acțiuni și măsuri consolidate de monitorizare, în funcție de riscurile identificate.

Neîndeplinirea unui indicator de etapă și măsurile de monitorizare consolidate pe care le poate aplica autoritatea de management nu au natura și implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum sunt acestea definite la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, în completarea acțiunilor și măsurilor consolidate de monitorizare, autoritatea de management poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, următoarele **măsuri suplimentare**:

a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/cererilor de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74, alin (1) lit. b) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;

b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a); Sumele respinse pot fi incluse de beneficiar și resolicitate la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă;

c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cererii sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor;

d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;

- e) rezilierea contractului de finanțare de către autoritatea de management;
- f) alte măsuri specifice prevăzute în contractual de finanțare, cu respectarea prevederilor naționale și regulamentelor europene aplicabile.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor acestuia, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, AM PR Centru poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Măsurile pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se vor aplica gradual.

Planul de monitorizare al proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul de finanțare.

12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

În procesul de implementare a proiectelor, Autoritatea de Management utilizează atât mecanismul cererilor de plată, cât și cel al rambursării cheltuielilor efectuate, precum și posibilitatea de acordarea a unei prefinanțări Beneficiarilor, la solicitarea acestora.

67

Mecanismul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare are în vedere verificarea de către AM PR Centru a eligibilității cheltuielilor aferente implementării unui proiect, urmând ca plățile să se efectueze numai dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de eligibilitate prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune și Fondul pentru o Tranziție Justă, în termenele prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021. Aceste termene sunt respectate pentru toate etapele proceselor de verificare și autorizare realizate la nivelul Autorității de Management.

Detalii privitoare la cele menționate mai sus, precum și documentele obligatorii necesar a fi depuse se regăsesc în Manualul Beneficiarului, disponibil pe <https://www.regiocentru.ro/>, precum și în Contractul de finanțare.

12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider de parteneriat prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, așa cum sunt prevăzute în bugetele contractelor.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului, în vederea încasării, după verificarea Cererilor de prefinanțare, a sumelor solicitate.

Pentru verificarea cererii de prefinanțare, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim 15 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de către beneficiar, în cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Condițiile acordării prefinanțării, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de prefinanțare se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe <https://www.regiocentru.ro/>.

12.2. Mecanismul cererilor de plată

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, facturilor de avans, statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/ Instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea cererilor de plată, a cheltuielilor rambursabile și a contravalorii taxei pe valoarea adăugată (conform contractului de finanțare) aferentă cheltuielilor eligibile.

Pentru verificarea cererii de plată, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Detalii privind mecanismul cererilor de plată, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de plată se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe <https://www.regiocentru.ro/>.

12.3. Mecanismul cererilor de rambursare

Cererea de rambursare reprezintă cerere depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/ instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea cererilor de rambursare, a cheltuielilor rambursabile și a contravalorii taxei pe valoarea adăugată (conform contractului de finanțare) aferentă cheltuielilor eligibile.

Pentru verificarea cererii de rambursare, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Detalii privind mecanismul cererilor de rambursare, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de rambursare se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe <https://www.regiocentru.ro/>.

12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare va fi atașat în etapa de contractare, reprezentând o anexă a contractului de finanțare, acesta urmând a fi generat de sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Acesta va fi elaborat în baza informațiilor cuprinse în cererea de finanțare și anexele sale privitoare la calendarul activităților previzionate, planificarea achizițiilor necesar a fi derulate și bugetul proiectului.

În conformitate cu prevederile Contractului de finanțare, Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare a cheltuielilor va putea fi modificat prin notificarea beneficiarului, care nu va face obiectul aprobării de către AM, cu respectarea condiționalităților stabilite prin Ghidul Solicitantului și detaliate prin Condițiile specifice aferente contractului de finanțare.

12.5. Vizitele la fața locului

În perioada de implementare a proiectului, AM PR va efectua o vizită la fața locului la momentul rambursării a 50% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare și o vizită la cererea de rambursare finală, cu excepția proiectelor pentru care obiectivul este dotarea cu echipamente, caz în care se va efectua doar o vizită la cererea de rambursare finală.

În cazul proiectelor care au de transmis o singură cerere de rambursare, aceasta va fi verificată și la fața locului.

De asemenea, proiectele care, conform graficului, au de transmis maximum două cereri de rambursare, verificarea la fața locului va fi efectuată la cererea de rambursare finală.

Autoritatea de Management poate să efectueze și alte vizite la fața locului aferente cererilor de rambursare sau cererilor de plată, în perioada de implementare a proiectului, dacă este cazul.

Efectuarea vizitei pe teren va avea drept scop:

- Verificarea existenței livrabilelor (format fizic sau electronic) / bunurilor obținute în cadrul proiectului și corespondența acestora din punct de vedere tehnic și financiar cu cele din factură/contract de achiziție publică/procese-verbale;
- Verificarea corelării stadiului lucrărilor executate cu lucrările decontate pe parcursul implementării;

- Verificarea realizării activității de publicitate a proiectului, așa cum este prevăzut în contractul de finanțare;

Verificarea stadiului de implementare, în conformitate cu Planul de monitorizare, respectiv dacă există întârzieri în implementarea proiectului.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul prezentului Ghid se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legate în vigoare poate determina AM PR să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

Identificarea unor aspecte ce pot îmbunătăți procesul de evaluare, selecție și contractare poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AM PR, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde, în caz contrar cererea de finanțare putând fi respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

Pentru aplicarea celor menționate mai sus, AM PR Centru poate emite corrigendum-uri de modificare/ completare a prevederilor prezentului ghid.

70

De asemenea, AM PR poate emite instrucțiuni având ca obiect clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, cu condiția ca acestea să nu modifice/să completeze prevederile acestuia.

În funcție de modificările intervenite, AM PR se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

În situația în care este necesară emiterea de corrigendum-uri de modificare/ completare a prevederilor prezentului ghid sau de instrucțiuni privind clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, în cuprinsul acestora vor fi precizate și dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

AM PR se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

14. ANEXE

- Anexa 1_Formular Cerere de Finanțare
- Anexa 2_Declarație unică
- Anexa 3_Grila de analiză a conformității SF/DALI/PT
- Anexa 4_Grila de evaluare tehnică și financiară
- Anexa 5_Grila de verificare eligibilitate și contractare
- Anexa 6_Acordul de parteneriat
- Anexa 7_Declaratie privind nedeductibilitatea TVA
- Anexa 8_Model orientativ de hotărâre de aprobare a proiectului
- Anexa 9_Notă privind fundamentarea costurilor
- Anexa 10_Lista de echipamente, dotări, lucrări sau servicii
- Anexa 11_Raport privind stadiul fizic al investiției
- Anexa 12_Tabel centralizator pentru obiective de investiție
- Anexa 13_Planul de monitorizare
- Anexa 14_Macheta financiară (inclusiv Matricea de corelare)
- Anexa 15_Informații suplimentare privind tipuri de activități de renovare energetică
- Anexa 16_Declarație privind conformitatea documentelor din MySmis
- Anexa 17_Contract de finanțare_condiții generale și specifice